

LISTY ČESKÉ SEKCE INSEA

ročník 6, 1/2017

Listy České sekce INSEA vycházely v letech 1995–1998 (vyšlo celkem 5 čísel ve čtyřech ročnících) a na tuto tradici navazuje v roce 2016 pátý ročník obnoveného periodika, jež slouží jako oborový informační a diskusní bulletin členů zapsaného spolku Česká sekce INSEA. Toto číslo vychází 30. 5. 2017.

50. VÝROČÍ ČESKÉ SEKCE INSEA A POZVÁNÍ DO ČESKÝCH BUDĚJOVIC



Vážené čtenářky, vážení čtenáři, Česká sekce INSEA a katedra výtvarné výchovy Pedagogické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích si Vás dovoluji pozvat na připravovanou konferenci, jež bude tematicky zaměřena na kri-

teria kvality ve výtvarné výchově. Touto konferencí jednak naplňujeme pravidelný dvouletý rytmus konání našich tradičních konferencí a zároveň máme pro společné setkání zvláštní důvod. Je jím 50. výročí založení naší organizace, jejíž přímý předchůdce, Československý komitét INSEA, byl ustaven v roce 1967. Zdá se to neuvěřitelné, ale v roce 2017 Česká sekce INSEA oslaví půlstoletí své kontinuální existence!

K oslavám tohoto významného jubilea, které vyvrcholí právě v Českých Budějovicích, připravujeme několik aktivit a akcí, k nimž bychom vás rádi přizvali.

Tou nejdůležitější akcí je zmíněná konference, jejíž organizace se chopili kolegové z Českých Budějovic PhDr. Aleš Pospíšil, Ph.D., a Mgr. Karel Řepa, Ph.D., s laskavou podporou vedoucí katedry doc. Lenky Vilhelmové, ak. mal., a dalších svých spolupracovníků. Ráda bych jim na tomto místě poděkovala za jejich nasazení a nevšední ochotu, s níž se pustili jak do organizačního zajištění, tak do tvorby konferenčního webu a celého vizuálního stylu konference. Karel Řepa, tvůrce podmanivé vizuální podoby pozvánky a všech konferenčních materiálů, se nakonec laskavě chopil i úpravy našeho stávajícího loga a stal se i autorem loga jubilejního; k oběma vytvořil i podrobný grafický manuál. Patří mu za

to naše velké poděkování – vždyť „šaty dělají člověka“ a „logotyp dělá organizaci“.

U příležitosti 50. výročí ustavení Československého komitétu INSEA bude také vydáno – v tištěné podobě, jež bude distribuována na budějovické konferenci – zvláštní číslo Listů České sekce INSEA, almanach, v němž bude prostor nejen pro ohlédnutí do bohaté historie československé a posléze české větve mezinárodní komunity výtvarných pedagogů, ale i prostor pro hlasy zvenčí a pro formulaci vize do dalších let.

Všechny naše členy a příznivce zveme k přípravě této publikace – byť by to bylo pouze formou krátké zdravotní nebo zapojením se do naší ankety, v níž si klademe tyto otázky: Co pro mě znamená INSEA a její idea výchovy uměním? Co bych České sekci INSEA popřál do budoucna? Jakou roli by měla plnit? Za co by se měla zasazovat? (Viz výzva autorům na jiném místě Listů.)



Jubilejní logo České sekce INSEA, autor Karel Řepa

Součástí připomínky půlstoletí existence naší organizace bude rovněž zřízení zvláštní sekce našeho webového sídla, do níž plánujeme postupně zařadit jak texty věnující se historii INSEA, tak různé archivní materiály v podobě fotografií nebo dokumentů. Chceme-li udržet kontinuitu našeho společenství, jsou připomínky dobových idejí a apelů zajisté velmi důležité. Musíme znát své kořeny a chápat kontext dnešního dění. Nelze se však pouze ohlížet do minulosti

a nedbat na současné výzvy. Proto také budujeme webové sídlo České sekce INSEA jako oborový portál a zároveň jako veřejnou knihovnu široce chápaného oboru výchova uměním. Rozšiřování našeho webu nejen o archivní materiály z historie INSEA, ale i o ryze současné odborné a metodické podněty proto chápeme rovněž jako součást oslav našeho významného jubilea a zároveň jako oslavu pestrého života našeho oboru a výtvarně pedagogické komunity.

Jsem přesvědčena o tom, že rozšíření našeho webového sídla do podoby bohatého oborového portálu s knihovnou elektronických publikací a zároveň do podoby rozcestníku propojujícího české i zahraniční subjekty působící v oblasti výchovy uměním ocení jak odborníci a studenti, tak i pedagogové z praxe. Už dnes, za poměrně krátkou dobu, jež uběhla od zřízení našeho webu v prosinci roku 2016, připomíná náš portál mraveniště, do nějž snad denně přikládáme nové a nové informace a zdroje. Děkuji všem, kteří vstřícně reagovali na naši výzvu a sdíleli své texty, a rovněž vás ostatní srdečně zvou k naplňování naší virtuální knihovny a ke sdílení odborných publikací, metodik, autorských materiálů do výuky apod. Již nyní je v naší elektronické knihovně – volně dostupné všem zájemcům – téměř stovka publikací! Sledujte www.insea.cz nebo náš Facebook a přidejte se k nám!



Vizuální styl plánované konference České sekce INSEA, autor Karel Řepa

Nyní mi dovoluňte podrobněji představit tematické zaměření chystané konference, jež se bude konat na Pedagogické fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích ve dnech 21. – 22. 9. 2017. Jak již bylo řečeno, konference se uskuteční u příležitosti 50. výročí založení Československého komitétu INSEA a záštitu nad ní převzal děkan PF JU Mgr. Michal Vančura, Ph.D.

Tématem jsou kritéria kvality ve výtvarné výchově, tedy důležité a palčivé téma našeho oboru, na němž se shodli (a jež detailně prodiskutovali) členové výboru a kontrolní komise. Dnes je zcela běžné uvažovat o kvalitě potravin, výrobků

a služeb, o kvalitě ovzduší či kvalitě ekonomiky, existuje *quality management* (řízení kvality) a v mnoha oborech se ustálily respektované kvalitativní standardy. Přestože ani v oblasti vzdělávání není diskuse o kvalitě žádnou novinkou (téma se diskutuje na konferencích, byly publikovány mnohé odborné studie a v návaznosti na rámcové vzdělávací programy vznikly standardy stanovující minimální cílové požadavky na vzdělávání, jakási minima kvality), v rámci výtvarné výchovy toto důležité téma nebylo dosud šířeji diskutováno. Výtvarná výchova ale nemůže nadále stát mimo tuto diskusi – ať již uvažování o kvalitě vztahujeme k oborovému diskurzu, k aktérům výtvarné edukace nebo k výtvarné výchově na různých stupních vzdělávacího systému a ke kurikulárnímu rámci jako činiteli ustavujícímu kritéria kvality.



Náhled konferenčního webu, který lze vyhledat na adrese <http://www.conbri.com/event/kriteria-kvality-ve-vytvarne-vychove>

Naše konference si proto klade za cíl otevřít diskusi o kvalitě ve výtvarné výchově a o jejích kritériích a zároveň – jak víme – připomíná 50. výročí založení Československého komitétu INSEA. Nabízí tak připomínku toho, že náš obor během své bohaté historie prošel různými proměnami vnímání toho, co je ve výtvarné edukaci kvalitou a oč je třeba usilovat. Diskusi na zvolené téma považujeme za důležitou v každé době a každá doba tuto otázku po svém řeší – mimo jiné proto, že teprve rámcová shoda výtvarně pedagogické komunity na kvalitativních kritériích výtvarné edukace může zakládat zvyšování kvality v praxi a další rozvoj našeho oboru. V rámci něj obvykle sdílíme názor, že kvalita didaktického diskurzu je – oproti jiným oborům – poměrně vysoká, zatímco praxe vykazuje kvalitativní výkyvy. Nepochybně přitom existují v teorii i praxi četná pojetí kvality, ať již implicitní, anebo explicitní, vyjádřená a sdílená např. v rámci různých výtvarných přehlídek nebo komisí.

Situaci v našem oboru zajisté komplikuje nesnadná měřitelnost kvality – nelze ji totiž ztotožnit ani s testovatelnou ználostí, ani s nekontextuálně posuzovanými výsledky výtvarné činnosti žáků.

Přestože jde o složitý problém, k diskusi se nabízí otázka, jaké kvality mají vykazovat vlivní aktéři výtvarné výchovy (tedy učitelé, metodici, uchazeči o studium učitelství, vzdělavatelé učitelů) a jaká jsou vlastně kritéria kvality výtvarné edukace, resp. výtvarných úloh. Jaké parametry má mít vyučovací jednotka výtvarné výchovy, aby mohla být považována za kvalitní? Co považujeme za kvalitní výstup výtvarné edukace? Od jakých referenčních rámců se má kvalita vlastně odvozovat? Je kurikulum dostatečně funkčním rámcem kritérií kvality? Mají být kvalitativní kritéria v našem oboru explicitně formulována, nebo mají zůstat na rovině učitelova vlastního pojetí kvality?

Věříme, že plánovaná konference přinese na tyto a další související otázky zajímavé odpovědi. Vítáme proto příspěvky všech zájemců z řad odborníků, studentů i učitelů.

Dovolte mi závěrem mé pozvánky zvláště srdečně pozvat právě učitele z praxe a upozornit je na to, že část konferenčního programu bude na MŠMT akreditována v systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Věřím, že tímto způsobem umožníme více pedagogům účastnit se konference, protože na akreditovaný program mohou být uvolněni a může jim být touto formou uhrazen konferenční poplatek. Tento krok je výrazem naší snahy co nejvíce propojovat naše odborné aktivity s praxí. Závěry, jež – jak všichni doufáme – naše konference přinese, nebudou totiž k ničemu, pokud se právě učitelé nechopí jejich aplikace do praxe.

Těším se proto na setkání s vámi a zvu vás všechny k oslavě naší komunity! Vivat Česká sekce INSEA!

Petra Šobáňová

Doc. Petra Šobáňová, Ph.D., je předsedkyní České sekce INSEA a působí na katedře výtvarné výchovy Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci



Pohled do prostor budějovické katedry výtvarné výchovy, z vernisáže Petry Vichrové v Galerii D9, 2016, foto Lenka Vilhelmová

VÝZVA K PUBLIKOVÁNÍ VE ZVLÁŠTNÍM ČÍSLE LISTŮ ČESKÉ SEKCE INSEA K OSLAVĚ 50. VÝROČÍ VZNIKU ČESKOSLOVENSKÉHO KOMITÉTU INSEA

V souvislosti s výročím založení naší organizace bude v tištěné podobě (s ISBN) vydáno zvláštní číslo Listů České sekce INSEA věnované ohlédnutí do historie Československého komitétu INSEA, připomínce významných osobností a také vizím do budoucna. Zvláštní číslo Listů bude distribuováno na konferenci v Českých Budějovicích, kde vyvrcholí oslavy našeho jubilea.

Hledáme autory, kteří by se chtěli zapojit do přípravy tohoto čísla, a vyzýváme je k zaslání příspěvků těchto možných typů:

1. odborná studie – historiografická nebo přehledová studie týkající se činnosti Československého komitétu INSEA, biografie osobnosti spojené s historií organizace, esej na téma dění v INSEA ve světové a regionální perspektivě apod.,
2. příspěvek do ankety (odpovědi na otázky: Co pro mě znamená INSEA a její idea výchovy uměním? Co bych České sekci INSEA popřál do budoucna? Jakou roli by měla plnit? Za co by se měla zasazovat?), příp. jiná forma osobně pojaté zdravotice,
3. rozhovor s pamětníky, osobní vzpomínky na dění v INSEA.

Rukopisy libovolného rozsahu zasílejte do 15. června 2017 na adresu insea@post.cz. Redakce si vyhrazuje právo výběru vhodných textů, případně redakčního krácení po domluvě s autorem.

VÝZVA PAMĚTNÍKŮM

Hledáme pamětníky, kteří ve svém archivu uchovávají jakékoliv dokumenty nebo fotografie z historie Československého komitétu INSEA, příp. České sekce INSEA. Máme zájem také o dokumenty, dopisy nebo fotografie, jež uchovávají připomínku významných osobností spojených s historií České sekce INSEA a oboru výtvarná výchova.

Prosíme pamětníky, aby nás laskavě kontaktovali na emailové adrese insea@post.cz nebo poštou na adrese Česká sekce INSEA, Univerzitní 3, 779 00 Olomouc.

KRITÉRIA KVALITY VE VÝTVARNÉ VÝCHOVĚ

INSEA 50^{LET}
ČESKÁ SEKCE MEZINÁRODNÍ
SPOLEČNOSTI PRO VÝCHOVU UMĚNÍM

České Budějovice
21.9.—22.9. 2017



Pedagogická
fakulta
Faculty
of Education

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice



KATEDRA VÝTVARNÉ VÝCHOVY
PF JU V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Milé kolegyně, milí kolegové,

Česká sekce INSEA a katedra výtvarné výchovy Pedagogické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích si Vás dovoluují pozvat na konferenci *Kritéria kvality ve výtvarné výchově*. Jednání bude členěno do těchto sekcí:

Sekce A: Kvalita výtvarně pedagogické praxe

Kvalita edukace z hlediska cílů a obsahu výtvarných úloh a projektů, kvalita metod a forem výtvarné edukace, kvalita materiálních podmínek a didaktických prostředků, formulace sdílených kritérií kvality úloh předkládaných žákům, kvalita pedagogické komunikace ve výtvarné výchově, kvalita výsledků a efektů edukace.

Sekce B: Kvalita učitelského vzdělávání a jeho absolventů

Problém kvality učitelského vzdělávání v oboru výtvarná výchova, další vzdělávání výtvarných pedagogů ve světle nových poznatků a podnětů v oboru, problém vztahů a poměru pedagogické a výtvarné umělecké přípravy, problém kvality uchazečů o studium pedagogických fakult, absolventů učitelských oborů a kvality pedagogů a pedagogických kolektivů jako klíčových činitelů kvality výtvarné výchovy.

Sekce C: Kritéria kvality výtvarně didaktického diskurzu

Problém kvality teorie, pojmového aparátu a výzkumu ve výtvarné výchově jako nástroje zkvalitňování praxe, kurikulum a standardy jako referenční rámce kvality, umění a výzvy doby jako zdroj možných kritérií kvality.

Posterová sekce – výzkumná sdělení formou posteru

Pokyny k přihlášení účasti na konferenci: Přihlášení je možné výhradně přes webový formulář přístupný na webových

stránkách konference: <http://conbri.com/event/kriteria-kvality-ve-vytvarne-vychove>

Účastnický poplatek je třeba uhradit podle zaslaných údajů k platbě, platba na místě není možná. Z konferenčních poplatků bude hrazena organizace konference, materiály pro účastníky, drobné občerstvení a vydání publikace. Ubytování a stravu si účastníci hradí sami.

Z konferenčních příspěvků tematicky zaměřených na kritéria kvality ve výtvarné výchově, jež úspěšně projdou recenzním řízením, vznikne odborná publikace, která bude po vydání v elektronické podobě distribuována všem platícím účastníkům konference.

Součástí přihlašovacího formuláře pro aktivní účastníky je název a anotace příspěvku (včetně anglické verze). Zájemci o aktivní účast (s příspěvkem nebo posterem) se mohou hlásit nejpozději do **18. 6. 2017**. Přihlášky ostatních zájemců budou přijímány do **31. 8. 2017**. Učitele z praxe upozorňujeme, že část konferenčního programu bude akreditována v rámci DVPP; účastníci obdrží osvědčení o účasti a mohou požádat vedení školy o úhradu konferenčního poplatku z prostředků na DVPP. Podmínky budou uvedeny na webu konference.

Texty pro publikování je třeba zaslat do **15. 10. 2017** na adresu insea2017@email.cz. Příspěvky, jež se tematicky shodují se zaměřením konference a jež po odevzdání v textové podobě úspěšně projdou recenzním řízením, budou publikovány v odborné knize zaměřené na kritéria kvality ve výtvarné výchově. Kvalitní příspěvky s jiným tematickým zaměřením mohou být publikovány v Listech České sekce INSEA. Program a informace uvedené na webu konference budou postupně upřesňovány.

STRUČNÁ HISTORIE KATEDRY VÝTVARNÉ VÝCHOVY PEDAGOGICKÉ FAKULTY JIHOČESKÉ UNIVERZITY V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Historie a vývoj jednotlivých pracovišť vzdělávajících budoucí výtvarné pedagogy patří k důležitým dílčím součástem vývoje oboru. Ačkoliv často, minimálně v počátcích řešení problematiky terciárního vzdělávání pedagogů, vycházejí z ryze regionálních podmínek a tradic, jsou bezesporu součástí „velké“ celonárodní geneze výtvarné výchovy jako celku. Je tedy více jak chvályhodné, že právě na stránkách Listů České sekce INSEA budou, byť stručně, zmapovány historie jednotlivých kateder na území České republiky.

V souvislosti s připravovanou zářijovou konferencí ČS INSEA v Českých Budějovicích je na následujících řádkách stručně popsána historie jihočeského centra výtvarného vzdělávání na Pedagogické fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích.



Budova Pedagogické fakulty Jihočeské univerzity na Dukelské ulici v Českých Budějovicích, sídlo KVV i Galerie D9, 2017, foto Aleš Pošpíšil

Katedra výtvarné výchovy byla v nejrůznějších organizačně administrativních podobách nedílnou součástí Pedagogické fakulty v Českých Budějovicích od samých počátků jejího založení v akademickém roce 1948/49.



Pohled do atelieru grafiky, 2017, foto Karel Řepa

Příprava budoucích výtvarných pedagogů tak probíhala na půdách všech vzdělávacích institucí počínaje Pedagogickou fakultou Karlovy univerzity v Českých Budějovicích (1948–1953), přes Vyšší pedagogickou školu (1953–1959), Pedagogický institut (1959–1964), samostatnou Pedagogickou fakultu (1964–1991) až po Pedagogickou fakultu Jihočeské univerzity (1991 – dosud). Stejně tak jako se měnil statut zastřešující instituce, vyvíjel se i název pracoviště, na kterém byla příprava výtvarných pedagogů realizována. V počátcích spadalo dnešní pracoviště pod odbor hudební výchovy, výtvarné výchovy a domácích nauk (1948–1951), později například pod katedru výchov (1951–1952), katedru hudební a výtvarné výchovy (1952–1953), opětovně pod katedru výchov (1953–1960) či katedru estetické výchovy, v jejímž rámci relativně samostatně fungovalo oddělení výtvarné výchovy (1960–1974). Teprve poté pracoviště začalo fungovat pod dosud platným názvem a statutem zcela samostatné odborné katedry.

Výtvarná výchova na Pedagogické fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích je tedy nedílnou součástí vzdělávacího systému regionu v nejrůznějších organizačních formách a strukturách již bezmála sedm desítek let. Za dobu jejího fungování prošlo učebnami a ateliéry pracoviště mnoho generací posluchačů, ale i těch, jež je na dráhu výtvarného pedagoga připravovali. Jedná se o tři desítky pedagogů, kteří se na výchově budoucích učitelů výtvarné výchovy podíleli v interním zaměstnaneckém poměru (viz Tab I), a více jak pět desítek externích odborníků.

Příjmení, jméno	Titul(y), příp. akademické hodnosti	Začátek a konec působení		Profesní pedagogická působnost
BROŽKA Petr*	MgA., Ph.D.	2009	dosud	Výtvarná příprava
CIVIŠ Svatopluk	PhDr.	1959	1982	Teorie výtvarné výchovy
DIVIŠ Vladimír	PhDr.	1949	?	Teorie a dějiny umění
GERŠL Josef*	ak. mal.	1997	2009	Výtvarná příprava
HEJNÝ Jaroslav*	prof.	1960	1983	Výtvarná příprava
HOSMAN Zdeněk	Mgr.	1982	2009	Teorie výtvarné výchovy
HYLIŠ Karel*	prof., ak. soch.	1965	1993	Prostorová tvorba
HYLIŠ Petr*	ak. soch.	1993	2007	Prostorová tvorba
CHODURA Radko*	doc., PaedDr., CSc.	1981	2015	Architektura, architektonika
KLIMEŠOVÁ Věra*	Mgr.	1997	2007	Dějiny umění
KRAUS Bohuslav*	prom. ped.	1961	1978	Výtvarná příprava
KUBIČKA Roman*	ak. mal.	1986	2011	Výtvarná příprava
KUBÍK Viktor*	PhDr., Ph.D.	2007	2014	Dějiny umění
LORENC Josef*	Mgr.	1990	dosud	Prostorová tvorba
MUSIL Zdeněk	prof.	1980	1985	Výtvarná příprava
PETERKA Milan*	ak. mal.	1974	1977	Výtvarná příprava
PETERKA Zdeněk	PaedDr.	1985	2008	Teorie výtvarné výchovy
PCHÁLEK Theodor*	doc., ak. mal.	1959	1972	Výtvarná příprava, dějiny umění
POSPÍŠIL Aleš	PhDr., Ph.D.	2009	dosud	Teorie výtvarné výchovy
ŘEPA Karel*	Mgr., Ph.D.	2008	dosud	Teorie výtvarné výchovy
DUCHKOVÁ Zuzana	Mgr.	2014	dosud	Dějiny umění
SLÁDKOVÁ Dominika*	Dr., M.A.	2011	dosud	Výtvarná příprava
STEJSKAL Jiří*	doc., Mgr.	1978	1997	Výtvarná příprava
ŠIMEK František*	prom. ped.	1963	1981	Výtvarná příprava
URBAN Bohumil Stanislav	prof., ak. mal.	1949	?	Výtvarná příprava
VACEK Ludvík	doc., ak. mal.	1979	2014	Výtvarná příprava
VEJSOVÁ Věra*	Dr., ak. mal.	2007	dosud	Prostorová tvorba
VILHELMOVÁ Lenka	doc., ak. mal.	2010	dosud	Výtvarná příprava
VONDRÁK Matouš*	doc., PaedDr., CSc.	1977	2010	Teorie umění a estetika
ŽIVEC Václav	prof., Dr., ak. mal.	1949	?	Teorie výtvarné výchovy

Tab. I Přehled působení interních pedagogů na KV či odd. VV KEV, resp. KVV od ak. r. 1948/49 do r. 2017

* tito vyučující působili před či po svém interním úvazku na katedře též externě

K nejvýznamnějším osobnostem, které na jihočeské katedře působily, rozhodně patří její první vedoucí (viz Tab II), teoretik výtvarné výchovy a výtvarník profesor Václav Živec (*1893 – †1982). Význam V. Živce jako osobnosti oboru je mimořádný. Krom jiných zásluh pro obor jako celku je nutné poukázat například na jeho vedení ústavu školní praxe výtvarné výchovy na Vysoké škole architektury a pozemního stavitelství při ČVUT v Praze od akademického roku 1936/37, kdy se možná poprvé objevuje v institucionálním názvu

sousloví „výtvarná výchova“, a to více jak dvě desítky let před oficiálním přejmenováním oboru. Mnozí historiografové výtvarného vzdělávání tak V. Živce pokládají za jednu z možných osobností, která dala našemu oboru jeho dosud plný a platný název či jeho postulaci výrazně dopomohla. Jisté je to, že se V. Živec v poválečném období nemalou měrou podílel na konstituování vysokoškolského učitelského vzdělávání.

Příjmení, jméno	Titul(y), akademické hodnosti	Začátek a konec působení		Délka výkonu funkce v letech
ŽIVEC Václav	prof., Dr., ak. mal.	1949	?	?
PCHÁLEK Theodor	doc., ak. mal.	1959	1972	13
HEJNÝ Jaroslav	prof.	1972	1981	9
MUSIL Zdeněk	prof.	1981	1983	2
STEJSKAL Jiří*	doc., Mgr.	1983	1984	1
VONDRÁK Matouš	doc., PaedDr., CSc.	1984	2006	22
CHODURA Radko	doc., PaedDr., CSc.	2006	2014	8
VILHELMOVÁ Lenka	doc., ak. mal.	2014	dosud	~

Tab. II Přehled působení vedoucích VO, KV, odd. VV KEV, resp. KVV od ak. r. 1948/49 do r. 2017

* pověřen vedením katedry

~ označuje doposud trvající, tedy neukončený výkon funkce

Za téměř sedm dekad své existence katedra výtvarné výchovy v Českých Budějovicích pořádala či spolupořádala reprezentativní množství akcí nejrozličnějšího charakteru, a to regionálního, celorepublikového i mezinárodního rozsahu. Za mnohé zmiňme alespoň setkání České sekce INSEA (resp. Československého komitétu INSEA, 1988, 1997, připravované 2017), projekt Euroatelier (1990) či tematická konferenční setkání (2011, 2013, 2015, 2016).

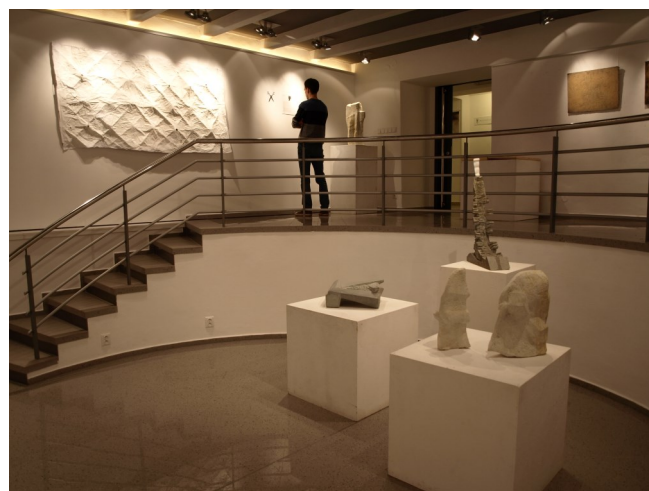
Od roku 2011 katedra provozuje a organizačně zajišťuje fungování fakultní Galerie D9, kde je realizován progresivní kurátorský program, a Malou galerii určenou zejména k prezentaci studentských prací a projektů vznikajících v rámci výukového procesu.



Z ateliéru prostorové tvorby, Den otevřených dveří 2017, foto Karel Řepa

Katedra má navázány smluvní spolupráce s vysokými školami v zahraničí, například s Uniwersytet Technologiczno-Humanistyczny im. Kazimierza Pułaskiego – Wydział Sztuki, Radom (Polsko) či s Akademií výtvarných umění, Vilnius (Litva). Spolupracuje též dlouhodobě s Alšovou jihočeskou galerií v Hluboké nad Vltavou, ale také s Muzeem M. Rentze a barokního tisku v Kuksu a samozřejmě s Českou sekci INSEA.

Od počátku se pracoviště zaměřovalo zejména na přípravu výtvarných pedagogů základních škol, později také na přípravu výtvarných pedagogů škol středních. Středoškolskou aprobaci katedra realizovala do akademického roku 1997/98. V letech 1983–1993 byla katedra školicím pracovištěm postgraduálních forem studia vědeckých aspiratur a habilitačního řízení pro obor Výtvarná výchova.



Katedrální galerijní prostor D9 s výstavou člena KVV PF JU Josefa Lorence, 2015, foto Karel Řepa

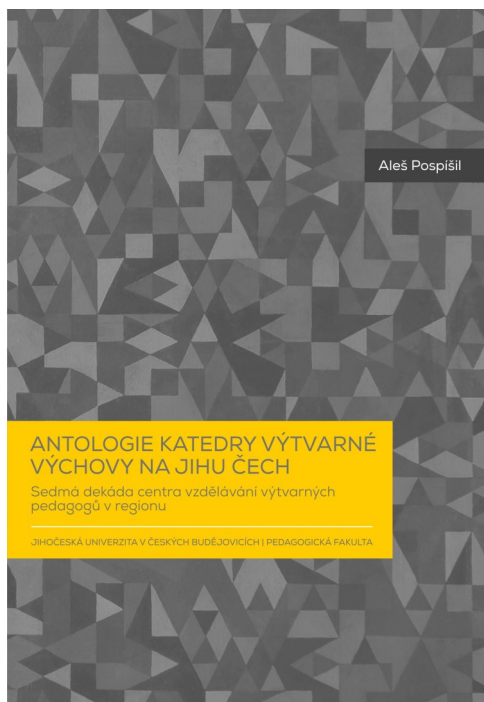
V současné době realizuje katedra programy pro přípravu a vzdělávání výtvarných pedagogů základních uměleckých škol a 1. a 2. stupně základních škol s právem v obou programech konat rigorózní řízení. Participuje také na formování obecné výtvarné gramotnosti v seminářích, přednáškách a cvičeních pro „mimooborové“ posluchače z jiných součástí JU.

Podrobněji je historie pracoviště, od jeho počátků do roku 2013, popsána v publikaci *Antologie katedry výtvarné výchovy na jihu Čech: Sedmá dekáda centra vzdělávání výtvarných pedagogů v regionu* (POSPÍŠIL, 2013), která byla vydána nákladem PF JU (viz obr. na následující straně). Ačkoliv si

zmíněná publikace rozhodně nečinila nárok na naprosté vyčerpání problematiky, je důvěryhodným záznamem pro další generace nejen posluchačů a pedagogů katedry. Není ani pomníkem zmíněných, ani prezentačním výčtem úspěchů pracoviště, je spíše ohlédnutím a především jistou splátkou dluhu, který k vývoji jihočeské katedry minimálně poslední generace měly. Je důvodem se obávat, že dlužníků své vlastní institucionální historii je více. Prostřednictvím seriálu v Listech ČS INSEA máme možnost alespoň první splátku uhradit.

Aleš Pospíšil

PhDr. Aleš Pospíšil, Ph.D., vyučuje a působí jako tajemník na katedře výtvarné výchovy Pedagogické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Mimo jiné je např. předsedou kontrolního výboru České sekce INSEA a členem redakční rady časopisu Výtvarná výchova.



Přebal publikace mapující historii KVV PF JU od ak. roku 1948/49 do roku 2013

Adresa:

KVV PF JU

Dukelská 9, České Budějovice

370 01

Webové stránky: <http://www.pf.jcu.cz/stru/katedry/vv/>

Facebookový profil: <https://www.facebook.com/kvvpfju/>

Webové stránky Galerie D9: <http://www.pf.jcu.cz/stru/katedry/vv/galerie.d9/>

Facebookový profil Galerie D9: <https://www.facebook.com/galerieD9/?fref=ts>

Webové stránky Malé galerie: <http://www.pf.jcu.cz/stru/katedry/vv/mala.galerie/>

POZVÁNKA NA AKREDITOVANÝ KURZ ČESKÉ SEKCE INSEA

Fotografie v praxi (výtvarného) pedagoga – akreditovaný teoreticko-praktický workshop fotografie v Jeseníkách

Vzdělávací program organizuje Česká sekce INSEA a byl akreditován MŠMT v rámci systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pod č. j.: MSMT-1327/2017-1-37

Termín konání: 1. – 5. července 2017

Místo konání: Jeseníky, Kouty nad Desnou.



Fotografie z předešlých workshopů Jiřího Sosny; foto Jiří Sosna

Tvůrčí dílna bude zaměřena prakticky. Na začátku se účastníci podrobně seznámí s digitálním fotoaparátem. Naučí se věrně fotograficky reprodukovat plošné i prostorové výtvarné práce. Ukážeme si, jak svůj fotoaparát co nejlépe nastavit pro fotografování momentek – například dokumentování průběhu tvůrčího procesu, happeningu atp. Snímky se naučíme upravit v programu Photoshop.

Dílna je sestavena z několika přednášek, skupinového fotografování pod vedením lektora a samostatné tvůrčí práce. Účastníci plní zadané úlohy samostatně. Vzniklé snímky každý autor představí v rámci večerních projekcí. Fotografie by měly být technicky dobře zvládnuté a výrazně výtvarně pojaté.

V další části tvůrčí dílny se zaměříme na práci s OBSAHEM snímku. Budeme hledat výmluvné vizuální metafory, obsahové kontrasty a symboly. Do našich fotografií se dostanou myšlenky, poselství, příběhy. Vysvětlíme si pojem *vizuální gramotnost*. A představíme si několik aktivit vhodných pro školní výuku.

Účastnický poplatek, jenž je možné hradit z prostředků na DVPP, zahrnuje lektora a ubytování. Účastníci obdrží osvědčení. **Členové INSEA mají slevu!** Cena pro členy INSEA 2100 Kč, pro ostatní 2240 Kč.

Příhlášky a informace: Jiří Sosna, juraj.sos@seznam.cz,
+420 775 313 368

O lektorovi Mgr. Jiřím Sosnovi, Ph.D. :



Vyučuje na ZUŠ Miloslava Stibora v Olomouci fotografii a multimedia. V letech 2002–2006 studoval fotografii na Institutu tvůrčí fotografie FPF Slezské univerzity v Opavě. V letech 2009–2012 studoval obor Výtvarná výchova pro SŠ a ZUŠ na katedře výtvarné výchovy

Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. V roce 2014 absolvoval studijní pobyt na Queensland College of Art v australském Brisbane a v roce 2015 na College of Education, Health and Human Development v novozélandském Christchurch. V roce 2016 úspěšně dokončil doktorandské studium oboru Výtvarná výchova (Teorie výtvarné pedagogiky) na KVV PdF UP a obdržel titul Ph. D. za dizertační práci *Digitální fotografie ve výtvarné výchově*. Zorganizoval přes 30 fotografických workshopů doma i v zahraničí (Rumunsko, Ukrajina, Řecko, Srbsko, Slovensko, Itálie, Černá Hora). Od roku 2013 je zastoupen ve sbírkách Photographic Museum of Humanity (online) v Bologni a Muzea umění v Olomouci.

ZÁVAZNÁ PŘIHLÁŠKA NA AKREDITOVANÝ KURZ JE KE STAŽENÍ NA NAŠEM WEBU: <https://www.insea.cz/vzdelavaci-akce>

ZPRÁVA O USKUTEČNĚNÉM SEMINÁŘI ČESKÉ SEKCE INSEA A ARTAMY

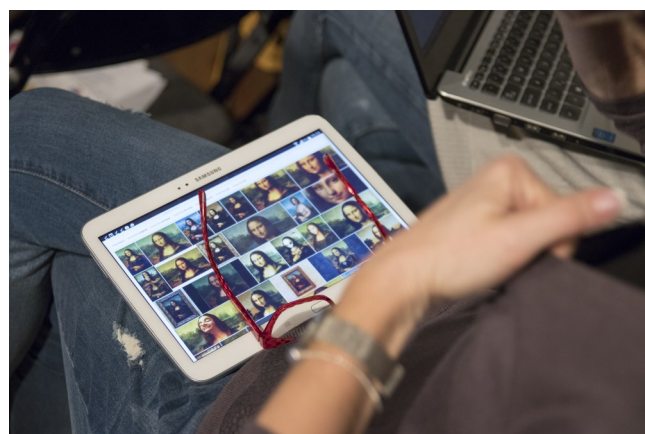
Praktické využití interaktivních her muzeí a galerií ve výuce výtvarné výchovy

Originální víkendový seminář, který pořádal NIPOS-ARTAMA ve spolupráci s Českou sekcí INSEA a Muzeem umění Olomouc, se uskutečnil v prostorách Divadla hudby Muzea umění Olomouc (MUO). Semináře se účastnilo 22 výtvarných pedagogů ze všech typů školních a mimoškolních zařízení.

Seminář byl zaměřen na praktické využití databází a vzdělávacích aplikací muzeí a galerií. Účastníkům bylo doporučeno, aby si přinesli vlastní mobilní „chytrý telefon“ a pokud možno notebook nebo tablet. Wifi byla zajištěna.

V úvodní teoretické části semináře doc. Mgr. Petra Šobáňová, Ph.D., seznámila účastníky s možnostmi použití digitálních technologií v rámci muzejní kultury a vzdělávání a představila seznam stránek a portálů, s nimiž se bude pracovat během semináře.

Vedoucí oddělení Muzea moderního umění MUO Mgr. Štěpánka Bielešová, Ph.D., účastníkům představila 2. část stálé expozice výtvarného umění 20. stol. „Století relativity“, která je časově vymezená děním na výtvarné scéně nedlouho po skončení druhé světové války a pokračuje ukázkami nejvýznamnějších výtvarných tendencí druhé poloviny 20. století (např. tvorba významných solitérů 50. let navazujících na předválečnou avantgardu, díla spjatá s různými podobami lyrické a strukturální abstrakce, ukázky širokého rozlivu lettrismu a neokonstruktivismu 60. let, s nimiž kontrastují malířská a sochařská díla tzv. nové figurace, české grotesky a pozdější existenciální figurace 70. a 80. let a konceptuální a postmoderní projevy, jejichž vlivy zřetelně ovlivnily umění poslední dekády). Specifikem této části expozice je pokus o vřazení českého umění do širšího, víceméně stře-doevropského kontextu. Diváci se tak vedle českých tvůrců seznámili s tvorbou exilových autorů a význačných umělců z Polska, Maďarska a Slovenska.



Z dění na semináři Praktické využití interaktivních her muzeí a galerií ve výuce výtvarné výchovy, foto Kamil Zajíček

V návaznosti na prohlídku expozice autoři představili zajímavou databázi Muzea umění Olomouc „CEAD“ (Central European Art Database) a naznačili možnosti jejího využití ve výtvarné edukaci, v muzejní pedagogice a v kurátorské

praxi. V další části semináře doc. Petra Šobáňová seznámila účastníky s mobilními aplikacemi a hrami nebo editory volně dostupnými na webových stránkách českých i zahraničních muzeí a galerií.



Z dění na semináři Praktické využití interaktivních her muzeí a galerií ve výuce výtvarné výchovy, foto Kamil Zajiček

Účastníci měli možnost se během praktických činností seznámit s vybranými aplikacemi a bylo jim ukázáno jejich možné využití ve výuce. Velmi je zaujala hra pro znalce umění „Originál, nebo padělek?“, zajímavým úkolem byla práce s autoportrétem a obrazy J. M. W. Turnera.

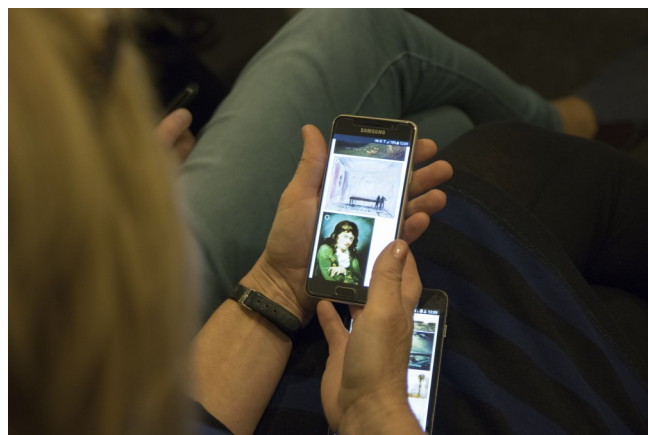
Výtvarné pedagogy také zaujala mobilní aplikace „Sen biskupa Karla aneb Kunstkomora v tabletu“, kterou připravuje edukační oddělení Muzea umění Olomouc pro Arcidiecézní muzea v Olomouci a v Kroměříži a která by měla být k dispozici od poloviny roku 2017.

Účastníci semináře obdrželi mimo seznamu stránek, portálů a mobilních aplikací též didaktické materiály pro jejich další využití v pedagogické praxi. Absolvováním semináře získali základní orientaci v problematice a povědomí o kvalitních bezplatných zdrojích a vzdělávacím využití digitálních produktů.

Výtvarní pedagogové se v diskuzi v závěru semináře shodli na tom, že jsou schopni kriticky posoudit kvalitu a využitelnost digitálního obsahu, na základě vlastní zkušenosti vyjmenovat jejich výhody a nevýhody a že se těší, jak nabídnou svým žákům smysluplné využití počítače nebo mobilního zařízení k nové formě vzdělávání.

Jana Randáková

Mgr. Jana Randáková působí v NIPOS-ARTAMA, odborném útvaru Neprofesionální umělecké aktivity dospělých a estetické aktivity dětí a mládeže.



Z dění na semináři Praktické využití interaktivních her muzeí a galerií ve výuce výtvarné výchovy, foto Kamil Zajiček

Poznámka redakce: Seminář s názvem *Praktické využití interaktivních her muzeí a galerií ve výuce výtvarné výchovy a dalších společenskovedních oborů* bude pro velký zájem znovu zorganizován; na základě podnětů účastníků připravujeme rovněž jeho pokračování. Informace o termínech konání zveřejníme na našem webu a v podzimních Listech České sekce INSEA.

AKREDITOVANÝ KURZ PRO PEDAGOGY KRITÉRIA KVALITY VE VÝTVARNÉ VÝCHOVĚ S WORKSHOPEM GRAFICKÝCH TECHNIK

Jste učitelé z praxe? Plánujete zúčastnit se naší zářijové konference v Českých Budějovicích? Zajímá vás kromě přednášek i praktická výtvarná tvorba?

Pak využijte možnosti absolvovat konferenci v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků!

Registrujte se na našem konferenčním webu, vyžádejte si fakturu pro svého zaměstnavatele a pak využijte všech možností konferenčního programu! Budete se moci zúčastnit libovolné části programu a navíc je pro vás připraven workshop *Vybrané grafické techniky vhodné k aplikaci ve výuce výtvarné výchovy na 2. stupni ZŠ (základní techniky, experimentace a materiály)* pod vedením doc. Lenky Vilhelmové Vojtové, ak. mal., s časovou dotací 4 hodiny.

Registrujte se zde: <http://www.conbri.com/event/kriteria-kvality-ve-vytvarne-vychove#about>

Pokud se účastníte bez konferenčního příspěvku, cena tohoto akreditovaného kurzu a celé konference je pro vás pouze 300 Kč! Účastníci obdrží osvědčení.

PŘIPRAVUJEME PRO VÁS...

Vážení členové České sekce INSEA,

v příštím školním roce se můžete těšit na další vzdělávací kurzy, které pro vás akreditujeme na MŠMT v rámci DVPP. Kromě vzdělávacího programu napojeného na naši zářijovou konferenci a kurzu fotografie, na které se můžete hlásit již nyní (viz dříve uvedené pozvánky), pro vás chystáme:

1. opakování kurzu *Praktické využití interaktivních her muzeí a galerií ve výuce výtvarné výchovy* (pod vedením doc. Mgr. Petry Šobánkové, Ph.D., a Mgr. Štěpánky Bieleškové, Ph.D.),
2. pokračování téhož kurzu zaměřené na modelové vyučovací jednotky využívající databáze muzeí a galerií a jejich e-learningové produkty ve výuce výtvarné výchovy a dalších společenskovedních oborů (pod vedením doc. Mgr. Petry Šobánkové, Ph.D.),
3. kurz s názvem *Koncept GLOs – autoevaluační nástroj v rukou pedagoga / S jakými obsahy a učebními zkušenostmi odchází žáci z muzea?* (pod vedením Mgr. Petry Horské, Ph.D.), jenž je zaměřen na spolupráci muzea a školy a nabízí funkční autoevaluační nástroj,

4. cyklus seminářů s názvem *Na umění není nikdy příliš brzy ani pozdě / Osobnosti českého a světového umění jako zdroj inspirace pro výuku výtvarné tvorby v mateřských školách*, jež se uskuteční v GASK – Galerii Středočeského kraje v Kutné Hoře pod vedením Mgr. Karin Militké a Mgr. Ivony Bartošové,

5. praktický kurz digitální kresby pomocí elektronického pera (stylu) na mobilním zařízení zaměřený na praktické vyzkoušení možností digitální kresby a na základní postprodukční postupy; kurz s názvem *Digitální kresba a postprodukce – využití ve výtvarné výchově* povede Mgr. art. Ondřej Moučka (elektronické pero bude v ceně kurzu, účastníci budou pracovat na vlastním zařízení s dotykovým displejem).

Účastníci plánovaných programů obdrží certifikát, kurzy bude možné proplatit ze školních prostředků na DVPP. O termínech konání vás budeme informovat; sledujte Listy České sekce INSEA, aktuality na webu a náš Facebook!



OBJEDNEJTE SI TIŠTĚNÝ SBORNÍK ČESKÉ SEKCE INSEA!

Před časem jsme vás informovali o vydání sborníku z předšlé konference České sekce INSEA v elektronické verzi. Sborník s názvem *Současný stav a perspektivy výtvarné výchovy: Reflexe kurikulárních dokumentů pro všeobecné vzdělávání* byl mezitím vydán také v tištěné podobě.

Máte-li o něj zájem, můžete si jej objednat na adrese insea@post.cz. Sborník bude možné zakoupit také na konferenci v Českých Budějovicích a na našich dalších akcích. Cena sborníku je 200 Kč, pro členy INSEA 160 Kč. Elektronickou verzi sborníku můžete stále najít v naší elektronické knihovně: <https://www.insea.cz/publikace>.

POZVÁNKA NA ZAJÍMAVOU AKCI



Keramik: Naděza Podlisková

DEN PLZEŇSKÉ KERAMIKY

NA KATEDŘE VÝTVARNÉ KULTURY
FPE ZČU V PLZNI

KLATOVSKÁ TŘÍDA 51 (2. PATRO)
306 14 PLZEŇ

3. 6. 2017

PROGRAM:

10.30 - 12.30 HOD. WORKSHOPY:
"CO UMÍ HLÍNA" (MGA. S. POLÁČEK)
"TOČÍME NA KRUHU" (MGR. N. POTUČKOVÁ)

12.30 - 14.00 HOD. PŘEDNÁŠKA:
"KERAMIKA V KONTEXTU MODERNÍHO A SOUČASNÉHO UMĚNÍ"
(PROF. L. DANIEL, UK V PRAZE)

14.10 - 16.10 HOD. WORKSHOPY:
"KERAMIKA V AKCI" (MGA. M. SEDLÁK, UK V PRAZE)
"TISKEME KERAMIKU" (DR. R. PODLIPSKÝ)

16.10 - 17.40 HOD. PŘEDNÁŠKA:
"JAPONSKÁ KERAMICKÁ TRADICE"
(DR. H. HONCOPOVÁ, EMERITNÍ ŘEDITELKA SBÍREK
ORIENTÁLNÍHO UMĚNÍ NG V PRAZE)

17.50 - 18.30 HOD. VERNISÁŽ VÝSTAVY "TVORBA PLZEŇSKÝCH
KERAMIKŮ" (UVÁDÍ DR. V. UHL SKŘIVANOVÁ A MGR. J. HLOBIL)



PLATFORMA PRO STUDIUM VIZUÁLNÍ KULTURY FRESH EYE

Soudobá společnost představuje nekonečně bohatý zdroj informací, síť mechanismů a vztahů, jež jsou moderními společenskými vědami a jejich různorodými nástroji dlouhodobě zkoumány a popisovány. Komplexita a vzájemná provázanost současné společnosti přináší významný posun v oblasti fungování akademické práce, kdy přestává být možné, aby badatelé zůstávali uzavřeni v nepropustné oblasti svého expertního vědění, ba právě naopak. Současná věda žádá a zároveň nabízí jedinečnou příležitost přisvojit si kolaborativní přístup k akademické činnosti, jež zprostředkovává novou zkušenost vzájemného sdílení specifické znalosti, teoretických konceptů a výzkumné praxe. Tato výzva a orientace směrem k mezioborovým strategiím výzkumné spolupráce tvoří klíčový rámec neziskového vzdělávacího projektu Fresh Eye, jediné platformy, jež se v současné době věnuje v České republice rozvoji studia vizuální kultury. Činnost platformy je tvořena několika základními pilíři: organizací pravidelných měsíčních přednáškových večerů, provozem informačních webových stránek s online knihovnou a online

videotékou, organizací vysokoškolské soutěže, nabídkou vzdělávacích workshopů pro střední školy a překladovou činností.



Platforma Fresh Eye byla založena v říjnu roku 2011 na základě zkoumavé fascinace skupiny studentů – dnes vysokoškolských pedagogů a odborníků v oblasti kultury a komunikace – mírou propojenosti a složitosti soudobé společnosti, jež je na poli vizuálních studií kriticky reflektována od samého počátku vzniku tohoto oboru, jež spadá do raných 90. let 20. století. Se snahou porozumět mnohovrstevnatému obrazu současné vizuální kultury, která představuje rizomatickou, neukončitelnou síť propojující obsáhlé spektrum vizuálních médií od reklamních poutačů, fotografií na sociálních sítích až po obrazy kolektivního vědomí a nevědomí s různými skupinami sociálních agentů, s celospolečenskými procesy vycházejícími z dobové politické a ekonomické skutečnosti, a v neposlední řadě se stavem rozvoje technologií, započala platforma Fresh Eye budovat neformální prostor pro vzdělávání a diskuzi. Prostředí, které umožňuje sdílet jedinečnou zkušenost intenzivního setkávání se se soudobou vizualitou jak jejím tvůrců a teoretiků, tak i běžným konzumentům, kteří jsou jejími důležitými interprety.

Tři výše uvedené perspektivy – tvůrčí, teoretická i každodenně interpretační – tvoří základní dramaturgickou strukturu měsíčních přednáškových setkání platformy, které sledují průběh školního roku a probíhají tedy od září do června. Programy, jež jsou široké veřejnosti nabízeny zdarma, nabízejí setkání pohledu teoretika/teoretičky (např. historika, sociologa, antropologa, filosofa), tvůrce/tvůrkyně obrazů (umělce, grafického designéra, urbanisty, zástupce mediální

praxe a kreativních odvětví) a reprezentanta/reprezentantky subkultury či společenských aktivit, jež jsou kolem diskutovaného obrazového fenoménu utvářeny. Témata diskuzí pokrývají široké spektrum problémů, jež vyvstávají z protínání oborů filosofie médií, studia paměti, kultury, estetiky, umění a společnosti. Představují klíčové fenomény vizuálních studií, jakými jsou archiv, obrazy vědy, propaganda a ideologie, gender či rasa. Reagují však také na aktuální projevy vizuality v oblasti nových médií, online komunikace a zpravodajství. Diskutovány jsou proto vizuální projevy politického marketingu, korporátní identity, válečné pornografie, videoher, kodakové kultury, občanského žurnalistu či internetových memů. Za téměř šest let své kontinuální činnosti platforma Fresh Eye uspořádala 53 přednáškových akcí.



Náhled webového prostředí platformy Fresh Eye

Ve snaze být projektem, jenž je dostupný co nejširší veřejnosti z celé České republiky, provozuje platforma již od svého počátku webové stránky www.fresh-eye.cz. Na nich zdarma poskytuje zájemcům video archiv všech přednáškových večerů. K jednotlivým diskutovaným fenoménům zároveň nachází zdařilé akademické texty, jejichž autory jsou studenti českých vysokých škol, čímž potvrzuje a podporuje zájem o studium obrazové kultury v domácím prostředí. Tyto texty jsou součástí zdarma dostupné online knihovny. Pro vysokoškolské studenty uměleckých a humanitních škol platforma také již čtvrtým rokem vyhlašuje soutěž „Jeden pohled nestačí“, jež vyzývá k zasílání seminárních či závěrečných prací diskutujících projevy vizuální kultury. Z přihlášených prací jsou vybrány tři texty, jejichž autoři jsou přizváni k osobnímu představení tématu během červnového přednáškového večera.

Přestože vysokoškolští studenti představují nejpočetnější diváckou skupinu programů, projekt také zdarma nabízí vzdělávací workshopy pro studenty středních škol. Od roku 2016 platforma v oblasti nabídky edukačních programů

spolupracuje s Centrem dokumentárního filmu v Jihlavě, prostřednictvím něhož jsou školám workshopy věnované základům rozvoje vizuální gramotnosti nabízeny. Paralelně dochází též k individuální komunikaci s vyučujícími z dalších měst a regionů, za nimiž členové týmu dojíždí. V rámci workshopů jsou se studenty rozebírány otázky manipulace obrazem, vznik technických obrazů, nová ekologie obrazů, komunikační strategie politických ideologií, analýza reklamních sdělení a společenské postavení a funkce obrazu v historii a současnosti.

Posledním polem aktivit platformy se v posledních dvou letech stala spolupráce na vzniku českých překladů odborných textů, jež zásadně formovaly oblast studia obrazu. Ve spolupráci s nakladatelstvím Labyrint došlo na konci roku 2016 k vydání překladu slavného souboru esejí britského kulturního kritika Johna Bergera *Způsoby vidění*. Od května 2017 se do českých knihkupectví dostává výbor textů amerického filosofa obrazu W. J. T. Mitchella *Teorie obrazu*, jenž obsahuje rozsáhlý rozhovor s autorem vedený zakladatelkou platformy Andreou Průchovou.

Po období letních prázdnin platforma kromě pravidelných přednáškových večerů a vzdělávacích workshopů nabídne veřejnosti dne 19. října možnost zúčastnit se otevřeného konferenčního odpoledne „Vizuální kultura: výzkum, studium, spolupráce“. Daný program svede dohromady domácí představitele vizuálních studií, představí zajímavé výzkumné projekty a otevře otázku vzájemné spolupráce a sjednocené výuky klíčových oborových témat na českých univerzitách. Aktivitu projektu jsou v roce 2017 podporovány Ministerstvem kultury České republiky, přičemž čas investovaný členy platformy do jejího fungování a rozvoje je zcela dobrovolný a není finančně honorován.

Andrea Průchová

Teoretická vizuální kultura, zakladatelka platformy Fresh Eye, výzkumnice a Fulbright Alumni. Do českého jazyka přeložila výběr esejí Způsoby vidění Johna Bergera a Teorie obrazu W. J. T. Mitchella. Vyučuje na FSV UK a Prague College, spolupracuje s Národním filmovým archivem a Ústavem pro studium totalitních režimů.

RECENZE POPULÁRNĚ NAUČNÉ PUBLIKACE KYBERNEMOC!: JAK NÁM DIGITALIZOVANÝ ŽIVOT NIČÍ ZDRAVÍ

Spitzer, Manfred. *Kybernemoc!: jak nám digitalizovaný život ničí zdraví*. Překlad Iva Kratochvílová. Brno: Host, 2016. 388 s. ISBN 978-80-7491-792-9.



V loňském roce představilo Nakladatelství Host další publikaci z pera významného německého neurovědce, psychiatra a autora mnohých bestsellerů, Manfreda Spitzera, na aktuální téma negativních následků nadměrného používání digitálních médií nesoucí název *Kybernemoc!: jak nám digitalizovaný život ničí zdraví* (2016). Zatímco autorova předchozí kniha *Digitální demence* (v českém překladu vydaná v r. 2014) se zaměřovala především na vliv digitálních médií na náš intelekt, v textu *Kybernemoc!: jak nám digitalizovaný život ničí zdraví* (dále jen *Kybernemoc*) Spitzer pojímá tento problém mnohem širěji a sleduje zhoubné dopady nových technologií na naše celkové duševní a tělesné zdraví. Jak autor sám v úvodu zdůrazňuje, nejedná se přitom jen o nadměrné sledování televize nebo užívání počítače, ale především o používání chytrého telefonu – smartphone, jenž nazývá „švýcarským nožem jednadvacátého století“.

Především kniha *Digitální demence* ale i *Kybernemoc* budí velký ohlas nejen mezi rodiči a pedagogy, ale i mezi odbornou veřejností, přičemž mnohdy vyvolává rozporuplné reakce. Na jedné straně je Manfred Spitzer označován za zpátečníka, nepřítele médií a někoho, kdo usiluje o návrat k jeskyn-

nímu životu, na straně druhé mu čtenáři jeho knih vyjadřují podporu a s postupem času si čím dál tím více uvědomují tvrdou realitu, která se za komfortem chytrých technologií často skrývá. Také v případě *Kybernemoci* Manfred Spitzer odmítá tvrzení, že by byl odpůrcem technického pokroku, a zdůrazňuje, že si plně uvědomuje přínos, který digitální svět dnešnímu člověku nabízí. Ve svých textech se však snaží varovat před fatálními následky, ke kterým jejich nadměrné používání vede, a to především u mladších uživatelů. Svou tezi staví na klasifikaci uživatelů digitálních technologií do dvou základních skupin, jež zavedl americký pedagog a publicista Marc Prensky (*Digital natives, digital immigrants*, 2001). Názvy těchto skupin přebírá z anglického *digital natives* (digitální domorodci – generace lidí narozených po roce 1980 a tudíž už vyrůstajících s počítači a internetem coby samozřejmou součástí svého prostředí) a *digital immigrants* (digitální imigranti – generace lidí narozených před digitální revolucí, kteří si cestu k digitálním médiím našli v průběhu svého života).



Jak Spitzer upozorňuje, smartphone už nepoužívá jenom mládež, ale nyní i děti mladší deseti let; foto a upravený popisek převzatý z recenzované knihy

Právě mladší generace, které se rodí do dnešní digitální doby a které postrádají vlastní zkušenosti, na jejichž základě by mohly porovnávat dnešní digitální svět se světem před-digitálním, a své i svých vrstevníků a blízkých každodenní několikahodinové používání nových technologií kriticky nahlížet, vnímá Spitzer jako nejvíce zranitelné a nejvýrazněji podléhající negativním vlivům digitálních technologií. Svá tvrzení opírá o četné výzkumy, jež prokázaly mimo jiné to, že digitální informační technologie rozptylují a poškozují soustředění a pozornost, čímž dále narušují vzdělávací procesy. Na dalším výzkumu ukazuje, že nové technologie zhor-

šují hloubku zpracování při učení a že psaní poznámek na klávesnici je pro získávání vědomostí podstatně méně účinné než poznámky rukopisné. Jako další důsledek intenzivního používání digitálních médií uvádí Spitzer nedostatek pohybu dospívající generace. To může vést k vzniku nadváhy a dalších souvisejících zdravotních problémů. Upozorňuje přitom hlavně na nadměrné používání mobilních telefonů smartphone, které mají vzhledem k neustálé dostupnosti ještě silnější vliv než televizory, počítače nebo herní konzole. Argumentuje, že ač se můžeme díky smartphonu a internetu v okamžiku propojit s celým světem, v důsledku často ztrácíme kontakt s naším bezprostředním okolím. Nesčetnými příklady Spitzer dále dokládá, že závislost na internetu a smartphonu vede k izolovanosti jedince, ztrátě zájmu (o všechno ostatní), osamělosti a celkovému sociálnímu úpadku.



Na tomto obrázku Spitzer nabízí známý pohled na skupinku mladých lidí. Každý se zabývá svým smartphonem a není skutečně přítomný ve společnosti. Foto a upravený popis převzaty z recenzované knihy.

Smartphone považuje za virulentní co do rizik a vedlejších účinků také proto, že v kombinaci s určitými nainstalovanými programy poskytuje řadu funkcí, které mohou pro uživatele představovat větší či menší výhodu. Tak se může například používání sociálních sítí projevat jako nevýhoda spojená s mnohými negativními zkušenostmi, mezi které zahrnuje: styk s nevhodnými, nepříjemnými nebo obtěžujícími obsahy; připoutanost k Facebooku; chybějící soukromí a kontrola; sociální srovnávání, závist a žárlivost; napětí ve vztazích (str. 135). Jak Spitzer vysvětluje, uživatel se na Facebooku nepohybuje anonymně, nýbrž velmi osobně a pro ostatní velmi viditelně, čímž se vystavuje stejně tak osobní a velmi viditelné pozitivní i negativní kritice. Rubem těchto technologických vlastností může být podle Spitzera závislost (perma-

nentní potřeba být na Facebooku a dostávat od ostatních gratifikaci v podobě tzv. lajků), rozptylování pozornosti a roztěkanost přes úzkost a strach, osamělost, deprese a vztahové problémy až po otevřené konflikty („Facebook wars“, resp. „comment wars“) a extrémně škodlivé obtěžování a pronásledování – kyberšikana a kyberstalking.

Na dalším výzkumu Spritzer dokládá, že původní domněnka, podle které by měly internetové sociální sítě pomáhat nesmělým lidem vytvářet si mosty k ostatním, je nepravdivá. Naopak, sociální fobie se používáním Facebooku ještě zesiluje. Aby však nebylo hodnocení sociálních sítí jenom nepřiznivé, Spitzer si všímá i důležité role, kterou právě sociální sítě jako MySpace a Facebook sehrávají při nouzových situacích vyvolaných různými přírodními i jinými katastrofami. Těm, kteří v důsledku výjimečné události ztratili osobní, rodinné, pracovní i přátelské vazby, může sociální síť nahrazovat vztahy, které předtím prožívali v sousedství.

Další oblast, která je podle Spitzera značně ovlivněna našimi digitálními aktivitami, je pohlavní život. Pohled společnosti na sexualitu prošel především v posledních 50 letech velkými proměnami. S nárůstem digitálních médií se začal zvyšovat nejen konzum pornografie vedoucí k extrémním a potenciálně zdravotně škodlivým variantám sexuálního chování, ale i výskyt sexuálně přenosných infekcí. Jak vyplývá z výzkumu, narůstající výskyt pohlavních chorob je způsoben primárně souhrou internetu, satelitní navigace a smartphonu, která umožňuje nový způsob navazování sexuálních kontaktů a dává vzniknout fenoménu *sex on demand*.

Výše zmíněná témata představují jen zlomek toho, na co se ve své nové knize *Kybernemoc* snaží Manfred Spitzer upozornit. Svou roli vědce a rodiče spojuje s velkou zodpovědností nejen vůči svým potomkům, ale i celé společnosti, neboť právě ve větší informovanosti široké veřejnosti vidí Spitzer jeden z možných způsobů, jak danou situaci řešit. Jak sám tvrdí, čas zpátky vrátit nemůžeme a ani nechceme, ale to by nám však nemělo bránit v tom, abychom se pokoušeli odstraňovat, zakazovat nebo regulovat nebezpečné věci.

Jana Jiroutová

Jana Jiroutová, M.Phil., působí na katedře výtvarné výchovy Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci a je členkou výboru České sekce INSEA.

POZVÁNKA NA 35. SVĚTOVÝ KONGRES INSEA V ROCE 2017

35th World Congress of the Int'l Society for Education
Through Art

Date: August 7–11, 2017

Venue: Daegu Convention Center (EXCO), Daegu, Korea

Theme: Spirit ∞ Art ∞ Digital

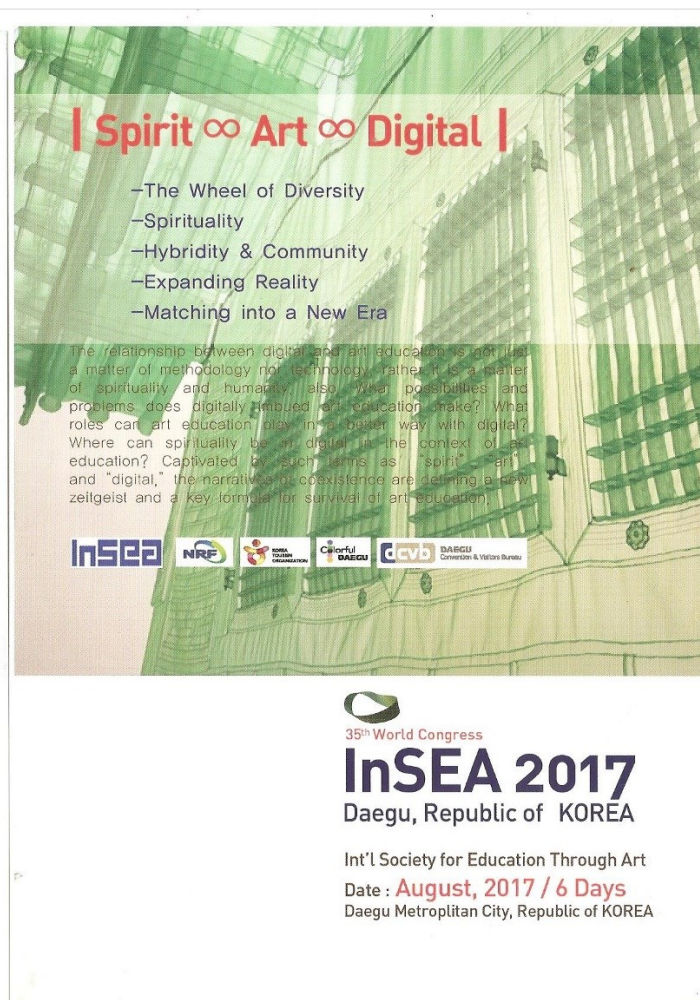
Sub-themes: Fostering Humanity through Arts: How arts raise the awareness of human rights and sustainabilities;
Drawing on Diversity: How socially engaged art education promotes cultural diversity and strengthens community;
Living Digital Space: How the human experiences have changed in the digital world; Envisioning the Future: How art education prepares the fourth new era.

If there is one thing for sure that anybody can't resist its coming as real in this contemporary era, we are to say that it is the digital phenomena. The unprecedented velocities of change and ranges of innovation initiated by digital can't be fathomed with easy. To that extent, our society has faced with gigantic wave named as digital, and it encompasses education too. Policies and agendas issued by governments, institutes or individuals in many countries are the examples.

Indeed, our students have spent their entire lives from birth surrounded by and using digital gadgets as such computers, smart phones, internet, digital music players, video cams, etc. This means that our students are well acquainted with digital technology, but also implies that they think and learn differently. As Prensky (2001) puts this generation as 'Digital Natives', our students today are all native speakers of the digital language, and they are so different from 'Digital Immigrants' like us. Then, what about art class? Are we safe from this grand challenge of digital natives and digital environments? The advent of digital technology has propound ramifications for art education and its practices. It is believed that a new paradigm is coming. In this juncture, dealing with the issue of digital in InSEA has not been the first nor new at all. At least for about 10 years since 2002 New York Congress, issue of digital has been dealt with in terms of media, new technologies, virtual art spaces, etc.

Please contact the InSEA 2017 Secretariat if you have any inquiries. (E-mail : insea2017@gmail.com | Tel : +82-53-746-9969)

Poznámka redakce: Pozvánky na akce zveřejňujeme opakovaně, dokud jsou aktuální.



POZVÁNKA NA EVROPSKÝ REGIONÁLNÍ KONGRES INSEA V ROCE 2018

Vážení čtenáři,

před nedávnem jsme vás informovali o konání regionální, tedy evropské, konference InSEA, která se uskutečnila ve dnech 22. – 24. září 2016 na půdě Univerzity užitého umění ve Vídni (University of Applied Art Vienna) a která tematizovala *Vzdělávání v oblasti umění a designu v čase proměn (Art & Design Education in Times of Change)*. Přípravy příštího evropského regionálního kongresu InSEA – přestože se bude

konat až v příštím roce – jsou již také v plném proudu. Kongres se uskuteční 18. – 21. června 2018 na Univerzitě Aalto (Aalto University) ve Finsku. Konferenční jednání se bude soustředit na evropské a globální otázky v oblasti výtvarné výchovy a na jejich propojení se společenskými a vědeckými tématy.

O podrobnostech vás budeme průběžně informovat.

Poznámka redakce: Pozvánky na akce zveřejňujeme opakovaně, dokud jsou aktuální.

InSEA 2018

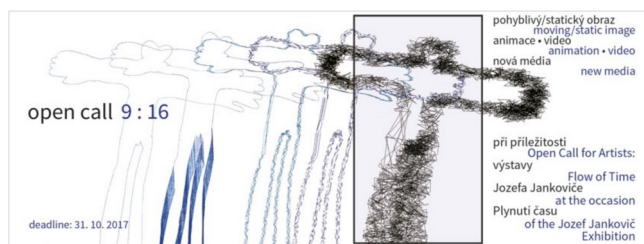


The European regional InSEA Congress will be held June 18.-21. 2018 at Aalto University in Finland. The congress will concentrate on European and global issues around art education and its connections to societal and scientific topics.

Key dates

Call for presentations opens: August 7, 2017
Deadline for proposals: October 13, 2017
Registration opens: November 2017
Acceptance notification: January 2018
Early Bird registration closes: March 19, 2018

OPEN CALL 9 : 16



Muzeum umění Olomouc vyhlašuje otevřenou výzvu pro umělce při příležitosti konání výstavy sochaře Jozefa Jankoviče, jednoho z nejvýraznějších představitelů poválečného

slovenského umění. Vizuální umělci z různých oborů a zemí jsou vítáni se svými uměleckými projekty v elektronické podobě: pohyblivý/statický obraz, animace, video, nová média.

Uzávěrka pro podání přihlášek je 31. října 2017. Více informací o doporučených okruzích a o přihlašování [zde](#).

Umělecké projekty budou průběžně prezentovány na velkoformátových obrazovkách (obraz 9:16 – vertikálně instalovaná obrazovka v rozlišení FULL HD) ve vstupní části Muzea moderního umění Olomouc (od okamžiku jejich doručení až do konce výstavy, tedy do 11. 3. 2018).

ZAJÍMAVÉ PUBLIKACE Z OBORU

MIKEŠOVÁ, Veronika & Michal PUHAČ. 2017. *Den v životě neolitické ženy: vzdělávací komiks*. Praha: Ústav archeologické památkové péče středních Čech, p. o. ISBN 978-80-86756-19-6.

Mlhavé podzimní ráno. Z dálky se ozývá chroptění a rychlý dusot několika párů nohou. V tom z lesa vybíhá zpocený muž s oštěpem v ruce a vyděšeně se otáčí za sebe. V zádech má obřího rozzuřeného tura, který s krví podlitými očima usiluje o jediné - nabrat muže na své mohutné rohy. „Ale, ach, to je přeci Cametg! Utíkej!“, křičí Brentina, jeho žena, ze všech sil...



Ústav archeologické památkové péče středních Čech, p. o., vydal vzdělávací komiks *Den v životě neolitické ženy*, který čtenáře přenesne hluboko do pravěku, do mladší doby kamenné, kdy u nás žili první zemědělci.

Komiks *Den v životě neolitické ženy* je unikátní svým přístupem k výsledkům archeologického bádání. Je totiž založen na reálných archeologických nálezech, které byly objeveny v letech 2001–2016 během výzkumu vesnice z mladší doby kamenné, tzv. neolitu, ve Velimi u Kolína. V poslední etapě výzkumu v roce 2016 zde byla prozkoumána vzácná, sedm tisíc let stará studna, díky které se tato středočeská lokalita zařadila mezi významné evropské archeologické památky. Výsledky celého výzkumu komiks s využitím didaktických principů převádí do podoby živého světa plného zajímavých příběhů. V rámci jednoho dne tehdejší obyvatelky pravěké Velimi autoři komiksu Veronika Mikešová a Michal Puhač seznamují čtenáře s radostmi i strastmi prvních zemědělců tak, jak se nám jeví ve světle archeologie.

Komiks má dvě části – klasickou obrazovou část a část vzdělávací, která dění příběhu dává do souvislosti s konkrétními

archeologickými nálezy, a to včetně jejich plnobarevných fotografií. Proto je možné publikaci využít i ve školní výuce, což je také jedním z jejích cílů.



Ukázka z komiksu *Den v životě neolitické ženy*

„Prostřednictvím vyprávění hlavní hrdinky Brentiny jsme se snažili přivést malé i velké čtenáře k zamyšlení nejen o době pravěku, ale i o současnosti, našem vztahu k životnímu prostředí i k sobě samým“, uvádí k edukační podstatě komiksu autorka Veronika Mikešová.

Prezentace archeologického výzkumu formou komiksu není obvyklá, ovšem přináší široké možnosti, vyhovující moderním trendům. „Zlomové období našich dějin, kterým neolit bezpochyby je, se rozhodně nedá žákům přiblížit na pár stránkách školních učebnic dějepisu a vlastivědy. Proto jsme se rozhodli předávat tyto fascinující poznatky veřejnosti snadno uchopitelnou, leč odborně podloženou formou. A není téměř nic, co by tento úkol zvládlo lépe než komiks, který jako jedna z mála forem zvládne sloučit dávno zapomenuté artefakty s příběhem a vdechnout jim znovu život,“ říká vedoucí poslední etapy výzkumu ve Velimi Tomáš Chlup.

Publikace je rozdávána zdarma, neboť se jedná o nekomerční vzdělávací projekt, jehož realizaci podpořila Nadace ČEZ. Komiks vydal Ústav archeologické památkové péče středních Čech, p. o., a je v tištěné verzi k dispozici po domluvě na adrese Nad Olšinami 448/3, Praha 10, v Informačním centru keltské kultury na zámku Nižbor a ve vybraných kulturních organizacích Středočeského kraje.

Poznámka redakce: Publikace je díky laskavosti autorky součástí naší elektronické knihovny. Najdete ji zde: <https://www.insea.cz/materialy-do-vyuky>



Letošní první číslo časopisu *Kultura, umění a výchova* je věnováno tématům sjednoceným pod pojmem *exprese* a spadajícím do obecnějšího rámce úvah o symbolizaci. Podnětost a širokou platnost této tematiky výstižně zachytil Ernst Cassirer, když v proslulé publikaci *Filosofie symbolických forem* napsal (1996, s. 37): „První problém, s nímž se při analýze jazyka, umění nebo mýtu setkáváme, tkví v otázce, jak lze vůbec učinit jednotlivý smyslový obsah nositelem obecně duchovního významu.“ Citovaná věta vyslovuje základní princip, který je společný pro všechny typy a způsoby symbolizace, ať již se jedná o jazyk, umění nebo kulturu v nejširším smyslu: princip vyjadřování ideje (duchovního významu) prostřednictvím vnímané věci (smyslového obsahu).

Mluvíme-li v této souvislosti o expresi, pak zde máme na mysli takové „vyjadřování ideje ve věci“, které zvláštním způsobem propojuje všechny tři složky názvu časopisu: kulturu, umění a výchovu.

Exprese totiž člověku poskytuje možnost vyjadřovat a zkoumat obecné duchovní významy, sdílené v celém kulturním společenství, skrze jedinečné soustředění na symbolickou funkci smyslového obsahu, který je výlučným vlastnictvím jednotlivce. Jinými slovy, exprese dává příležitost objevovat, co je pro lidi společné, prostřednictvím smyslového – obrazného – vyjádření jedinečné autorské zkušenosti. Tím je exprese výjimečná mezi všemi ostatními typy symbolizace a v tom se též skrývá její účinnost při propojování kultury, umění a výchovy. Do výchovy totiž vstupuje člověk jako jedinec, který se má stát součástí kulturního společenství, tj. přizpůsobit se tomu, co je společné, ale současně má zůstat „umělcem-tvůrcem“: neztratit svou autorskou osobitost. Exprese mu k naplnění tohoto cíle poskytuje nejlepší kulturní východisko, jehož hodnotu pochopí každý, kdo někdy tvořil anebo soustředěně vnímal expresivní dílo – v něm člověk dokáže být autentickým a svobodným původcem svých činů a duševních hnutí, i když se podřizuje obecným pravidlům zprostředkovaným kulturou, nebo se vůči nim, aniž se jim dokáže vyhnout, kriticky vymezuje.

Autor expresivního vyjádření usiluje o co nejvýstižnější výraz pro své téma a používá k němu smyslovou formu v mnoha podobách: zvuk, barvu, tvar... Proto jsou expresivní díla tak citlivá na nejjemnější proměny podoby: i nepatrná změna v melodii, drobný zásah do barevné kompozice, malá obměna básnického rýmu či rytmu, nejmenší změna gesta může nemálo ovlivnit smysl expresivní výpovědi. Nelson Goodman (1996, s. 80 – 81) tuto vlastnost exprese řadí mezi „symptomy estetického“ a dává tím najevo, že exprese patří do tradičního rámce aisthéta – poznávání založeného na vhledu a obraznosti.

Právě Goodmanovo (2007, s. 54–84) pojetí exprese jako obrazného předvedení (metaforické exemplifikace) nabídlo strukturní model pro hlubší porozumění souvislostem mezi uměním, kulturou a výchovou, protože poskytlo nástroje pro analytický náhled na zkoumaný předmět: expresivní tvorbu a expresivní dílo. To je hlavní důvod, proč Jan Slavík v prvním článku tohoto čísla nazvaném *Exprese jako způsob poznávání* dává k úvaze používat obecný název *expresivní obory* pro všechny disciplíny, které se do hloubky a z různých hledisek zabývají expresí v umění, kultuře nebo výchově.

Slavíkova stať se dále věnuje historii vývoje pojmu *exprese* a v návaznosti na antické pojetí aisthéta vykládá expresi jako specifický způsob poznávání světa. Do větší hloubky přitom rozebírá vzpomínanou Goodmanovu koncepci exprese a na tomto podkladě nabízí obohacení Goodmanova analytického modelu o další rozměr, který bere v úvahu i subjektivační složku exprese provázenou tzv. egocentrickým adaptivním rozhodováním. V souvislosti s tím se autor zamýšlí nad aktuálním tématem nazývaným *výzkum uměním* nebo *umělecký výzkum*. Tento přístup ústí k výkladu expresivního, resp. uměleckého díla jakožto jedinečné symbolické artikulace mravní maximy.

Rovněž další studie zveřejněné v monotematickém čísle časopisu *Kultura, umění a výchova* jsou věnovány expresi. Vladimír Chrz a Ivo Čermák pod názvem *Exprese a režim věrohodnosti* zaměřují pozornost na zasazení exprese do určitého kontextu či rámce, který podmiňuje její vyznění a váhu.

Exprese emocí nazvaly svou stať Iva Stuchlíková a Yvona Mazehoová. Expresí emocí se zabývají především z psychologického, příp. expresivně terapeutického hlediska, a to ve vztahu k expresivní tvorbě.

Jan Puc svou studii *Řečí poznávat a řečí tvořit* upřesnil podtitulem *K fenomenologii jazykových výrazů*. Studie se zaměřu-

je na problematiku reprezentovanou pojmy „výraz“ nebo „vyjádření“, chápány jako ekvivalent latinského „expresé“. Všechny tyto terminologické varianty Puc souhrnně pojímá jako pojmenování pro nosiče významu – znaky – označující určitým způsobem nějaký předmět či stav světa.

Kateřina Dytrtová se ve statí *Expresé v procesu nastávání* zabývá vztahem mezi třemi hlavními typy symbolizace rozlišovanými Goodmanem (2007): expresí, denotací a exemplifikací. Autorka se přitom zaměřuje zejména na procesy tvorby a vnímání expresivního díla ve vizuálním uměleckém oboru.

Další uměleckou oblastí, ve které se uplatňuje expresé, je herecká tvorba. Jiří Šípek se jí věnuje v eseji s názvem *Expresé jako ztvárňování anebo k psychologii herecké tvorby*. Z psychologického hlediska se dívá jednak na moment hercova ztvárňování, modelování a rovněž divákova spolu-ztvárňování obsahu expresivního díla, jeho témat, idejí a s tím spojených emočních kvalit a jednání. Výchozí soustavou klíčových pojmů pro teoretický výklad této statí je tedy vzájemně úzce spjatá triáda emoce-kognice-expresé.

Martina Komzáková a Jan Slavík se ve studii *Expresé jako experimentace mezi obrazností a doslovností* zabývají podmínkami, které v praxi ovlivňují rozpoznávání expresé, experimentaci s ní a interpretování jejího nedoslovného významu. Úkolem člověka, který zachází či experimentuje s expresí, je interpretovat ji obrazně – nedoslovně, aby mohl porozumět obsahu, jenž se mu v expresi nabízí. Této interpretaci se lidé musí učit, protože je závislá na množství kulturních poznatků a dovedností, ačkoliv se mnohdy zdá velmi přirozená, jako by byla srozumitelná „sama od sebe“.

Expresivní experimentaci ve výchově a vzdělávání se věnuje i Alena Nohavová ve statí *Expresé ve výuce psychologie*. Stat nejprve uvádí základní teoretické poznatky, které vysvětlují stěžejní aspekty expresivní experimentace ve výuce psychologie.

Text je převzat z úvodníku Jana Slavíka, Vladimíra Chře a Aleny Nohavové, editorů tohoto monotematického čísla časopisu. Redakčně kráceno.

Literatura:

CASSIRER, Ernst. 1996. *Filosofie symbolických forem*. Praha: Oikoyment. ISBN 80-86005-10-0.

GOODMAN, Nelson. 1996. *Způsoby světatvorby*. Bratislava: Archa. ISBN 80-7115-120-3.

GOODMAN, Nelson. 2007. *Jazyky umění – nástin teorie symbolů*. Praha: Academia. ISBN 978-80-200-1519-8.

Upozorňujeme čtenáře, že časopis *Kultura, umění a výchova* je volně k dispozici na odkazu <http://www.kuv.upol.cz> (aktuální číslo i archiv starších čísel a informace pro autory).

Pro získání informací lze využít také facebookový profil časopisu: <https://www.facebook.com/kulturaumeniavychova/?fref=ts>

POZVÁNKA NA MEZINÁRODNÍ KONFERENCI

Mezinárodní konference *Odvaha k odpovědnosti. Jak sdělit nevyslovitelné. Muzea a tragické dějiny 20. století*.

Konference se bude konat 22. – 25. 11. 2017 v Brně. Zaměří se na interpretační přístupy současných muzejních pracovníků k těm historickým úsekům, které jsou z různých důvodů veřejností vnímány celkem jasně negativně nebo „spíš negativně“ anebo kontroverzně.

ICOM International Council of Museums
Czech Republic

ICOM International Council of Museums
Austria

ICOM International Council of Museums
Slovakia

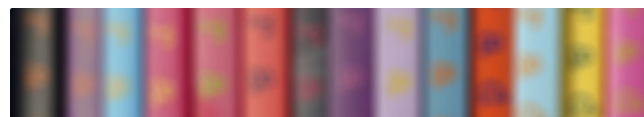
[PRESUMPTION TO RESPONSIBILITY/ ODVAHA K ODPOVĚDNOSTI](#)
[Museums and contested history. Saying the unspeakable in museums](#)
[Jak sdělit nevyslovitelné? Muzea a tragické dějiny 20. století](#)

Konference
Organizátoři: ICOM Česko, ICOM Rakousko, ICOM Slovensko
Místo konání: Česká republika, Moravská galerie Brně
Datum konání: 22. - 25. 11. 2017

Termín pro podávání přihlášek k přednášce na konferenci je 30. 6. 2017.

Konference je připravovaná ve spolupráci Českého výboru ICOM, Rakouského výboru ICOM a Slovenského komitétu ICOM.

Více informací najdete na: <http://network.icom.museum/icom-czech/konference/odvaha-k-zodpovednosti/>



NOVÉ INTERNETOVÉ ZDROJE

New Art Historical Resources on the Web!

nparadoxa's new MOOC on contemporary art and feminism:
<http://nparadoxa.com>

The Archive for Mapping Mother Artists in Asia:
www.ammaatthearchive.com

POZVÁNKA NA KONFERENCI ČESKÉ ASOCIACE PEDAGOGICKÉHO VÝZKUMU

XXV. konference ČAPV zaměřená na téma *Vliv technologií v oblasti vzdělávání a v pedagogickém výzkumu* se uskuteční od 13. 9. do 15. 9. 2017 v prostorách Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové.

Technologie od nepaměti ovlivňují lidskou činnost a ne jinak je tomu ve vzdělávání a v pedagogickém výzkumu.

K technologiím bývá přistupováno z rozmanitých perspektiv: může se jednat o postupy nebo o přístroje i nástroje ovlivňující vzdělávání či výzkum. Technologie mohou plnit roli předmětu i prostředku výzkumu. Ze Sekundární analýzy výsledků mezinárodních šetření ICILS 2013 a PISA 2012 vyplývá jisté zpochybnění všeobecného předpokladu: „... že by školy, v nichž žáci používají počítače ve vyšší míře (při výuce i doma), dosahovaly lepších výsledků... Používání ICT je spojeno s lepšími výsledky žáků pouze v určitých kontextech – např. slouží-li počítačové programy či internet jako podpůrný prostředek ke zvýšení studijního času... Z tohoto hlediska se jako stěžejní ukazuje role učitele.“ (ČŠI, 2016, s. 11). Konference zaměřená na „Vliv technologií v oblasti vzdělávání a v pedagogickém výzkumu 2016“ by měla přispět k hledání odpovědí například na následující otázky:

Které klíčové kompetence žáků jsou/nejsou/mohou být rozvíjeny užitím technologií?

Co vyplývá z aktuálních pedagogických výzkumů a šetření pro oblast ohraničenou například pojmy a trendy: e-learning, blended learning, virtuální realita a virtuální třídy, gamifikace, technologicky podporované vyučování a učení, obsahově a jazykově integrované učení (CLIL)?

Jaké možnosti a limity jsou aktuální v případě technologií ve vzdělávání z hlediska klíčových kompetencí a sebeúcty žáků, z hlediska profesních kompetencí učitelů, či z pohledu dalších subjektů ve vzdělávání a výchově, a to i s ohledem na volný čas, sociálně patologické jevy a bezpečnost sociálních sítí i internetu obecně?

Jak v kontextu současného vývoje v oblasti technologií fungují výchovné instituce a vzdělávací politika, kurikulární dokumenty, evaluační procesy ve vzdělávacím systému?

Konference poskytuje prostor pro diskusi uvedených i navazujících pedagogických témat a otázek v těchto sekcích:

1. Teorie a metoda v pedagogice;
2. Vychovávání a vzdělávání jedince;
3. Učitelé a jiní pedagogičtí pracovníci;
4. Cíle a obsah výchovy a vzdělávání;

5. Procesy a výsledky výchovy a vzdělávání;
6. Teorie a praxe fungování výchovných a vzdělávacích institucí;
7. Vliv technologií v oblasti vzdělávání a v pedagogickém výzkumu;
8. Posterová sekce (ke sdílení a propojení témat všech sekcí formou prezentace posterů). Více [zde](#).

POZVÁNKA NA KONFERENCI TRANSDISCIPLINARITA – SDÍLENÍ – SÍŤOVÁNÍ JAKO VÝZVA NA HORIZONTU OBOROVÝCH DIDAKTIK

Konference *Transdisciplinarita – sdílení – síťování jako výzva na horizontu oborových didaktik* se uskuteční ve čtvrtek 29. června 2017 od 10:00 do 16:00 v prostorách Pedagogické fakulty MU (budovy Poříčí 7/9 a Poříčí 31).

Cíle konference:

Oborové didaktiky se v posledních letech úspěšně rozvíjejí a konstituují oborové komunity naplňující svůj specifický program. V interakci s tím se rozvíjí také společná základna oborových didaktik, která umožňuje řešit otázky jdoucí napříč oborovědidaktickým spektrem. Donedávna tuto funkci plnila pracovní skupina Akreditační komise pro oborové didaktiky, poté ji převzala „stálá“ konference oborových didaktik (SKODA) na Pedagogické fakultě MU. Jejím cílem je nastolovat zastřešující i průřezová témata a přivádět ke společné řeči didaktiky různých oborů.

Konference bude již pátým setkáním v rámci cyklu oborovědidaktických konferencí pořádaných Institutem výzkumu školního vzdělávání PdF MU. Nabídne prostor pro prezentaci a diskusi příspěvků k problematice transdisciplinarit, sdílení a síťování v oborových didaktikách.

Rámcový program konference:

JEDNÁNÍ V PLÉNU (Galerie RUV, Brno – Poříčí 7/9)

10:00 – 10:15 Zahájení konference | Tomáš Janík

10:15 – 10:45 Princip transdisciplinarit v přípravě učitelů prvního stupně základních škol: Možnost nebo nutnost? | Hana Lukášová a Adriana Wiegerová

10:45 – 11:15 Cesta k mezioborovému výzkumu profesního vidění u budoucích učitelů | Nadě Vondrová

11:15 – 11:45 Transdisciplinární didaktika: O učitelském sdílení a zvyšování kvality napříč obory | Jan Slavík et al.

11:45 – 12:00 Transdisciplinární didaktika: Pohled kritického přítele a kmotra v jedné osobě | Vlastimil Švec

12:00 – 12:15 Diskuse

12:15 – 13:15 Přestávka

13:15 – 16:00 JEDNÁNÍ V SEKČÍCH

V odpoledním programu budou příspěvky prezentovány ve třech tematických sekcích:

1. sekce: Transdisciplinarita, sdílení a síťování v didaktikách jazyků,

2. sekce: Transdisciplinarita, sdílení a síťování v didaktikách matematiky a přírodních věd,

3. sekce: Transdisciplinarita, sdílení a síťování v didaktikách sociohumanitních a expresivních/výchovných oborů.

Svou účast potvrďte do 25. června 2017 na adresu:

tjanik@ped.muni.cz. Účastníci konference nehradí konferenční poplatek, z konference nebude vydán sborník příspěvků. V rámci doprovodného programu konference bude pokřtěna a do oběhu uvedena kniha Slavík, J., Janík, T., Najvar, P., & Knecht, P. (2017). *Transdisciplinární didaktika: o učitelském sdílení znalostí a zvyšování kvality výuky napříč obory*. Brno: Masarykova univerzita.

POZVÁNKA NA KONFERENCI DOES POST-TRUTH NEED A TITLE?

Does Posttruth need a title?

Kunsthochschule Mainz an der Johannes Gutenberg-Universität, Am Taubertsberg 6, 55122 Mainz, 9.–10. 6. 2017

Registration deadline: Jun 7, 2017

Workshop Mythen des 'Postfaktischen' in Kunst und Visueller Kultur 2016 wählte die Gesellschaft für deutsche Sprache den Begriff "Postfaktisch" zum Wort des Jahres, das Oxford English Dictionary erklärte "post-thruth" zum "Internationalen Wort des Jahres 2016".

Die als "postfaktisch" bezeichnete Gegenwart ist die Konsequenz einer kommunikativen Landschaft, die von digitalen Netzwerktechnologien strukturiert ist. Diese Technologien durchdringen alle Lebensbereiche und beeinflussen das politische Feld. "Fakten" werden geschaffen, indem Informationen im Netz zirkulieren und akkumuliert werden. Das Abgleichen mit der Realität gerät dabei ins Hintertreffen. Es entstehen politisch brisante Situationen, in denen "gefühlte" Wahrheiten offenbar relevanter werden als Realitäten. Das Konstatieren einer "postfaktischen Gegenwart" setzt jedoch den Glauben an eine faktische Vergangenheit voraus. Dabei war es eine der Errungenschaften der postmodernen Philosophie, den Konstruktionscharakter von

Wahrheit aufzuzeigen und das vermeintlich Faktische als diskursiv darzustellen.

Der Workshop diskutiert, wie die heutzutage als problematisch eingestufte "postfaktische" (politische) Kultur in diesem Spannungsfeld theoretisch und historisch zu verorten ist und ob und wie sie die gegenwärtige Kunst und visuelle Kultur beeinflusst. Anmeldung unter: postfaktisch.mainz@gmail.com

CALL FOR PAPERS

all-over | Magazin für Kunst und Aesthetik, Nr. 13

Deadline: Jul 16, 2017

Contributions for issue #13 can be submitted in the following formats:

Articles (max. 25 000 characters, incl. blanks, peer-review)

Essays (max. 20 000 characters)

Exhibition-Reviews (running at the time of submission)

Book-Reviews (publications no older than three years)

A brief CV, a 150-word abstract and thematic keywords are to be attached to your manuscript. All submissions are to be sent via e-mail to office@allover-magazin.com. Please note that the use of our style sheet is mandatory. A downloadable version can be found at: www.allover-magazin.com (in the section Guidelines).

CALL FOR PAPERS

Deutsche Gesellschaft für die Erforschung des 18. Jahrhunderts – Annual Conference Moral Cultures

(Paderborn, September 19–22, 2018)

Deadline: Jun 30, 2017

Please send your abstract (about 300 words) for a 20-minute paper, along with a short CV (1 page), until June 30 2017 to: Lothar.van.Laak@uni-paderborn.de, keich@mail.uni-paderborn.de

CALL FOR PAPERS

The Image of the Multitude in Art and Philosophy

The Courtauld Institute of Art, London., March 10, 2018

Deadline: Sep 15, 2017

An International Conference at the Courtauld Institute of Art London, on the 10th of March.

CALL FOR PAPERS

Tradition, Influence, and Persistence in Modern Craft

(New Haven, 20 Oct 17) | Yale Center for British Art, October 20, 2017 | Deadline: Jun 15, 2017

In his 2003 article “The Long Shadow of William Morris,” Edward S. Cooke Jr. argued that “American scholars of twentieth-century material culture remain mired in the celebration of either individual craftspeople or designers and emphasize historical narrative at the expense of critical analysis or interpretation.” Cooke ascribed this limited view, in part, to the influence of the Arts and Craft movement advocate William Morris, whose emphasis on individualism discouraged an understanding of craft’s true social and economic role.

In the years since Cooke’s article, a new generation of scholars has begun to construct an alternative map of modern craft—one in which the idealistic figure of the solitary studio craftsman has been displaced from the center, making way for a multidimensional account of skills at work in myriad kinds of situations. Building on these new approaches, this symposium looks at some of the questions that remain. One of these is the proper understanding of what Cooke called “historical narrative” in the analysis of modern craft. Should we resist conceptions of tradition as inherently vague and mystifying? Or does tradition still have an important role to play, as an anchor and binding agent? How should we understand the phenomenon of knowledge transmission, once guild-based apprenticeships began to decline drastically in the nineteenth century? Most generally, what role does the past play in contemporary making?

For this graduate student symposium, we invite papers based on history, theory, and practice. Proposals might include specific case studies, in which the persistence of making traditions is at stake; methodological papers, which propose models for the analysis of craft’s past and present in relation to one another; and historiographies, which examine current scholarship or primary texts in relation to the symposium’s theme.

We are accepting proposals for twenty-five-minute papers from graduate students working in any discipline and MFA students whose work addresses the symposium themes are also eligible to apply. Travel and accommodation costs will be covered by the organizers. Please apply online at (<http://britishart.yale.edu/research/research-programs/call-papers-long-shadows-tradition-influence-and-persistence-modern-craft>) by uploading an abstract of no more than three hun-

dred words along with a one-page CV. The deadline for applications is June 15, 2017.

CALL FOR PAPERS

Invisible Republic: Music, Lettrism, Avant-Gardes

(Lisbon, 25-27 Oct 17)

University of Lisbon and Museum of Art, Architecture and Technology (MAAT), October 25–27, 2017

Deadline: May 25, 2017

Venue: University of Lisbon, School of Arts and Humanities and Museum of Art, Architecture and Technology (MAAT)
Conference organized by: Anabela Duarte (Lisboa) and Andrew Hussey (London), organizing Entities: University of Lisbon, ULICES and University of London, SAS, CPS
Keynote Speakers: Frédéric Acquaviva, experimental composer and curator (FR), Kaira Cabañas, Associate Professor in Global Modern and Contemporary Art History at the University of Florida (US), Clinton Heylin, Music and Pop Culture Historian (GB), Bronac Ferran, writer and curator at the University of London (GB), Kevin Repp, Professor and Curator at the Beinecke Library, Yale University (US), Andrew Hussey, Professor of Cultural History at the University of London

For more informations, please check the conference’s website. Address abstracts and inquiries by email to: Dr. Anabela Duarte, University of Lisbon Centre for English Studies (ULICES), Alameda da Universidade, Faculdade de Letras, Lisboa, Portugal; e-mail: invisiblepubliconference@gmail.com

CALL FOR PAPERS

Leisure Education, Pedagogická orientace

The editors of *Pedagogická orientace* / Journal of the Czech Pedagogical Society would like to invite authors to contribute to the English special issue 4/2017 entitled Leisure education.

Leisure Education is an overall term used to mark approaches that employ leisure activities to holistically develop an individual, especially in the sense of his/her abilities to handle their leisure responsibly. In practice, these approaches may differ depending on particular methods in use, but they also may differ regionally: you can thus talk about various types of animation, informal education, and also about experiential and outdoor types of education. From the research point of view, our topic falls under Leisure Science, Leisure and Recreation Studies, Social Pedagogy; in Central

Europe then it proceeds from the German tradition of Freizeit Pädagogik. Important texts in the field of leisure education have so far been presented by e.g. M. Smith, R. Stebbins, H. Opaschowski and M. Pollo.

The special issue dedicated to Leisure Education is aimed towards these topics: transformations of animation approaches across Europe, open vs. guided forms of work with children and adults, hobbies as a form of leisure-time-competence development, experiential approaches within the frame of leisure education, multi-day events and socio-edutainment.

Papers concerning the issue of leisure education from different perspectives (from theoretical to practical/application) are welcome.

Abstracts in English language (1–2 pages long) are to be sent by 15th June 2017 to mackur@tf.jcu.cz.

CALL FOR PAPERS

Art and Translation (Edinburgh, 27–28 Oct 17)

School of History of Art, University of Edinburgh

Deadline: May 30, 2017

Art and Translation in Taiwan, Hong Kong and Korea of Post-China Era, International Symposium

This symposium plans to open up the discussion in art of the Post-China era in relation to both the historical and contemporary contexts of changing geo-political and cultural identities of Asian locales – Taiwan, Hong Kong and Korea in particular, and the relationship of these issues to visual production. In doing so we are patently interested in accounts that connect with the hybridity of artistic creation, critical conversations across borders and postcolonial theory to critique – and reposition beyond – the use of visibility and cultural translations developed in the regions under Chinese-influence in a global context (including its autonomous regions and Asian counterparts). We strive to understand how Asian art history, aesthetics and practices conform, translate, defy and synthesize as they demarcate what it designates to be modern and contemporary in specific milieus.

This symposium invites contributions researching around arts from Asia between 1900 to the present. We are particularly interested in fresh and ongoing research and would like to invite international scholars, curators, artists and final year PhD. researchers to participate.

Papers will be considered for peer-reviewed publication, to be featured in *Art and Translation* (<http://www.artintranslation.org>) as a special issue in December 2018.

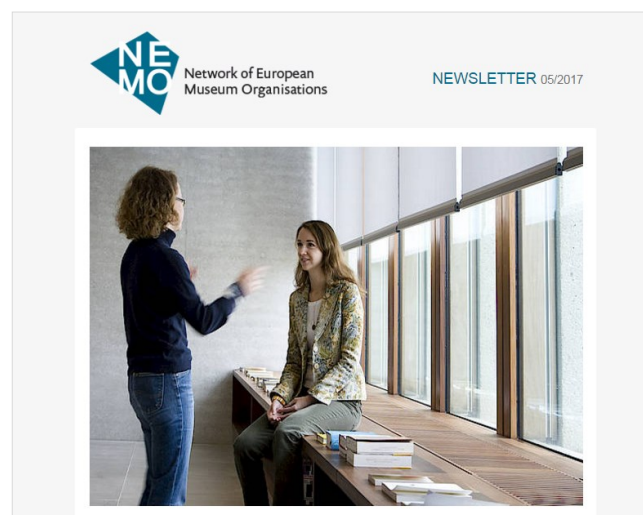


MUSEUM DAY INTERACTIVE MAP

More than 1000 museums registered in the #MuseumDay interactive map!

More than 1000 museums all over the world have already registered their activities in ICOM's interactive map. The map doesn't only allow us to keep track of the activities happening around the globe on this special day – it is also a useful tool for museums, as they can promote their activities and take some inspiration from what colleagues across the world are preparing for International Museum Day. The process is very simple, and to make it even easier we have prepared a video tutorial.

NEMO NEWSLETTER



POZVÁNKA NA KONFERENCI EARLI 2017

August 29th – September 2nd 2017

The 17th Biennial EARLI Conference will be hosted by the University of Tampere, Finland on "Education in the crossroads of economy and politics – Role of research in the advancement of public good". We warmly encourage participants to present results and ideas to increase the impact of research in the political and societal decision-makers. Click here to read [more](#).



POZVÁNKA NA KONFERENCI JURE 2017

August 27th – August 28th 2017

The JURE 2017 Pre-Conference will take place in Tampere, Finland on "Education in the Light of Multiple Perspectives: Towards Intertwining Personalised and Collaborative Learning". This Conference invites Junior Researchers from around the world to engage in compelling discussions about learning and instruction research. Click here to read [more](#).

CALL FOR PAPERS

„Být jiný“ v české základní škole – výzva pro autory k zasílání příspěvků do monotematického čísla PedOr 2/2018

Momentálně zaváděný princip společného vzdělávání aktualizoval v českých školách jednu z tradičních os, v kterých se realizuje každodenní školní život – osu vedoucí mezi jinakostí a stejností. Žáci a žákyně jedné školy nebo třídy tvoří přirozenou sociální skupinu, v níž se explicitně i implicitně ustanovuje určitá norma žákovství – tedy představa toho, kdo a co je „normální“. Oproti této normě se vyčleňují „ti jiní“, jejichž školní zkušenosti se tím mohou zásadně měnit. Kritéria zakládající jinakost mohou variovat od formálních diagnóz (např. smyslové postižení a specifické poruchy učení) přes vizuálně odlišné identity (např. rasový původ nebo členství ve výrazné subkultuře) až po implicitní přiřazování k sociálním kategoriím relevantním pro školní vzdělávání (např. socio-kulturní úroveň rodiny nebo kognitivní schopnosti).

Jejich společným znakem je, že zvýrazňují rozdíly mezi majoritou („ti normální“) a minoritou („ti jiní“), ale zároveň obě kategorie homogenizují.

Připravované monotematické číslo časopisu Pedagogická orientace aspiruje na zmapování toho, jak současné české základní školy pracují s faktickou i pomyslnou hranicí mezi normalitou a jinakostí.

Jinakost lze tematizovat z perspektivy těch žáků a žákyní, kteří jsou jejími nositeli a nositelkami, nebo z perspektivy těch, kteří jsou považováni za normu, z níž jinakost vybočuje, případně z perspektivy vyučujících a rodičů či lékařské a psychologické obce, která spoluvytváří definici jinakosti. Za klíčovou považujeme zejména první zmíněnou perspektivu. V rámci ní pak chceme popsat a analyzovat postoje, představy a zkušenosti příslušné skupiny se svojí jinakostí.

Abstrakty příspěvků v rozsahu 1–2 strany zasílejte do 30. 11. 2017 na irena.smetackova@pedf.cuni.cz. V abstraktu uveďte: autora (autory) a název příspěvku, jeho typ: studie (rozsah cca 25 normovaných stran); diskusní příspěvek nebo esej (rozsah cca 10 normovaných stran), cíl a obsah příspěvku. Abstrakty budou posouzeny garanty čísla a do 15. 12. 2017 obdrží jejich autoři vyrozumění o dalším postupu.

POZVÁNKA NA AKCE GALERIE DŮM

FIGURACE | Silvia Krivošíková (6. 5. 2017 od 17 hodin)

Výstava potrvá od 7. 5. 2017 do 18. 6. 2017, k výstavě promluví kurátor Petr Vaňous.

KLÁŠTERNÁ ZAHRADE 2017 | JAN HENDRYCH

(6. 5. 2017) Výstava potrvá od 7. 5. 2017 do 24. 9. 2017, k výstavě promluví kurátorka Iva Mladičová.



Komentované prohlídky a doprovodné programy naleznete v aktualitách na Facebooku galerie a stránkách www.galeriedum.cz

Galerie Dům | Vzdělávací a kulturní centrum Klášter Broumov, kontakt: anna.havelkova@klasterbroumov.cz
www.galeriedum.cz

NOVÉ ČÍSLO INSEA MAGAZINE

IMAG #4, April 2017



The Magazine of Education Through Art – IMAG is an international, online, Open Access and peer-reviewed e-publication to publish contributions from InSEA members or members of InSEA affiliated organizations. Magazín ke stažení na [tomto odkazu](#).

NOVÉ ČÍSLO ČASOPISU ORBIS SCHOLAE

Orbis scholae 2/2016

Číslo nabízí následující studie: *Dialogické vyučování jako realizace produktivní kultury vyučování a učení v literární výchově: jak iniciovat a udržet změnu* (Šedřová, Šalamounová), *Obsahová konstrukce a didaktické uplatnění přírodovědného edukačního experimentu ve výuce na příkladu chemie* (Rusek, Slavík, Najvar), *Analýza problémově orientovaných výukových situací ve výuce přírodovědy* (Češková, Knecht), *Badatelsky orientovaná výuka matematiky na 1. stupni základního vzdělávání* (Hošpesová), *Proměny tělovýchovných koncepcí a jejich vliv na realizaci obsahu vzdělávání v tělesné výchově* (Mužík, Vlček), *Proměny pohledu na výuku čtení v české škole prizmatem výzkumů: od nácviku techniky čtení k rozvoji čtenářské gramotnosti* (Havlíková).

NOVÉ ČÍSLO ČASOPISU PEDAGOGIKA

Pedagogika 1/2017

Letošní první číslo časopisu nabízí tyto studie: *Adaptační období pro začínající učitele: zahraniční přístupy a návrhy řešení* (Janík et al.), *Morální distres učitelů – skrytý problém* (Mareš), *Curriculum for Excellence: kurikulum založené na kompetencích a zkušenosti z jeho implementace* (Holec, Dvořák), *Samosvojnost, spiritualita, patření Tři aspekty lidské přirozenosti v Komenského vychovatelství* (Hábl).

NOVÉ ČÍSLO PEDAGOGICKÉ ORIENTACE

Pedagogická orientace 4/2016

Číslo nabízí následující odborné studie: *The End of Academic Freedom in the Era of Neoliberalism?* (Lojdová), *Teachers as Mighty Stakeholders?* (Felcmanová), *Equality and Difference in Education. Theoretical and Practical Issues in Equity Education* (Zamojska), *Values and Attitudes Orientation of Czech Teachers and Students Focusing on Accepting or Rejecting the Otherness of Cultural and Ethnic Minorities* (Preissová et al.), *Gender-Influenced Parents' Investment in Children's Education* (Pacáková, Ježek).

NOVÉ ČÍSLO ČASOPISU STUDIA PAEDAGOGICA

Studia paedagogica 4/2016

Poslední číslo časopisu *Studia paedagogica* v roce 2016 obsahuje následující odborné články: *Homework in Primary School: Could It Be Made More Child-Friendly?* (Holte), *Framing Narratives: Youth and Schooling, Silencing and Dissent* (Bunting, Moshuus), *Student Nonconformity at School* (Lojdová), *Talent and Creativity in Preschool Age Children: A Pilot Study* (Havigerová, Smetanová, Křoustková-Moravcová), *Preschool Children in Book-Reading Situations with Parents: The Perspective of Personal Agency Theory* (Gavora), *Educational Engagement, Care, and Inclusion: A Narrative about La Giostra, a Nursery School in Florence* (Gobbo).

NOVÉ ČÍSLO ČASOPISU E-PEDAGOGIUM

E-pedagogium 4/2016

V posledním čísle roku 2016 nabízí časopis E-pedagogium tyto studie: *Theory of knowledge space and monitoring of writing process* (Kusá), *The rotation of Seats in the Classroom and the Students' Learning* (Torres, Hudoušková), *Subjective evaluation of health and preventive care of the musculoskeletal system among current high school students* (Kvintová et al.), *The report of investigation primary school and lower secondary school education informatization in Leshan city* (Tang et al.), *Accessibility of Digital Platforms at Universities for Students with Visual Impairment and Blindness* (Regec, Regec), *Attitudes of Social Workers to Complementary and Alternative Methods of Interventions for Children with Autism in Kerala, India* (Hudec, Ševčíková).

GERHARD RICHTER

do 3. září 2017
Palác Kinských
& Klášter sv. Anežky České

[VÍCE ZDE](#)



AJ WEJ-WEJ

Zákon cesty

do 7. ledna 2018
Veletřní palác

[VÍCE ZDE](#)



FRANTIŠEK SKÁLA

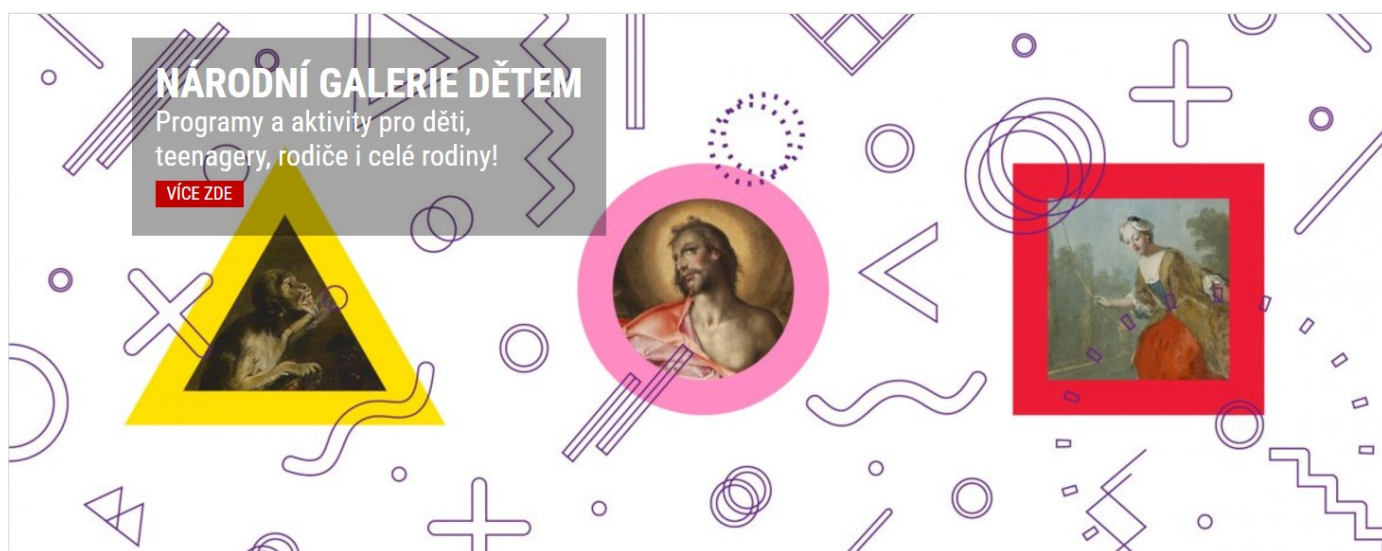
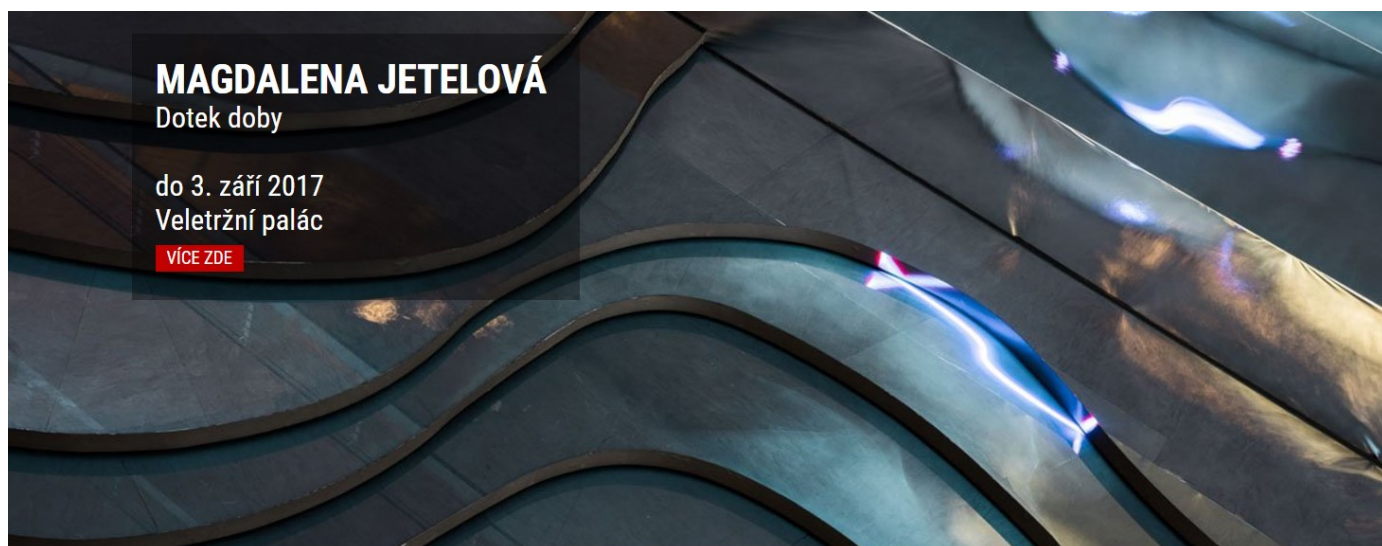
Jízdárna

do 3. září 2017
Valdštejnská jízdárna

[VÍCE ZDE](#)



POZVÁNKA DO NÁRODNÍ GALERIE



POZVÁNKA DO GALERIE RUDOLFINUM

ARTPARKING - zábavné kurzy současného umění pro děti

Pro koho? Děti od 7 do 12 let (možnost věkových výjimek po domluvě).

Kdy? Každé úterý od 15:00 do 16:30.

Kde? Artpark v Galerii Rudolfinum

Kolik to stojí? 900Kč/5 měsíců/19 kurzů (Kurz probíhá od února, přihlášení je možné i dodatečně.)

O čem? Může být i záchod umění? Umi současní umělci vůbec malovat? A proč dnes vypadá umění jinak než před 100 lety? Na tyto a další otázky budeme společně hledat odpovědi v uměleckých dílech současných i historických. K výzkumu využijeme jedinečný prostor Artparku i aktuální výstavy Galérie Rudolfinum. Na vlastní kůži budeme zkoumat různé materiály, techniky, přístupy a třeba vznikne i umělecké dílo!

Kurzy vede lektorka Klára Domlátilová se svými asistentkami. Místo si rezervujte na horak@rudolfinum.org, nebo tel. 227 059 346.



Artpark

**Zábavné kurzy
současného
umění pro děti**

PETR NIKL



 GALERIE RUDOLFINUM



dětem

program edukačního
oddělení pro školy
duben → červen 2017



PROJEKT PAMÁTKY NÁS BAVÍ OBDRŽEL VÝZNAMNÉ OCENĚNÍ

Vzdělávací projekt Národního památkového ústavu *Památky nás baví* uspěl v náročné mezinárodní konkurenci a získal prestižní ocenění Europa Nostra. Projekt, který byl koordinován z vysočinského pracoviště Národního památkového ústavu v Telči, nabízel veřejnosti a návštěvníkům památek možnost nahlédnout do oblasti péče o kulturní dědictví zábavnou a srozumitelnou formou.



Ilustrační fotografie převzata z webových stránek NPÚ, foto archiv NPÚ

Hlavním cílem projektu *Památky nás baví* bylo vytvoření systému vzdělávacích programů zaměřených na vzdělávání v oblasti památkové péče a prezentace památkových objektů. Cílovými skupinami projektu byly děti a studenti ve věku od 4 do 18 let a VŠ, rodiny s dětmi, laická a odborná veřej-

nost, senioři a návštěvníci se speciálními potřebami. Programy připravovala a realizovala síť sedmi edukačních center NPÚ, která vznikla v roce 2012 v rámci celé ČR tak, aby se postupně mohly zapojovat památkové objekty napříč republikou. Více informací o projektu je možné získat na www.pamatkynasbavi.cz.

OHLÉDNUTÍ ZA PROBĚHLÝMI AKCEMI

Základní umělecká škola Třeboň pořádá
ve spolupráci s Centrem Třeboňského rybníkářského
dědictví v Domě Štěpánka Netolického

OČI DOKOŘÁN

KRAJSKÉ KOLO 13. SOUTĚŽNÍ PŘEHLÍDKY
VÝTVARNÝCH OBORŮ
ZÁKLADNÍCH UMĚLECKÝCH ŠKOL ČR

Výstava se koná **od 8. 4. do 26. 4. 2017**
v Domě Štěpánka Netolického, Masarykovo náměstí 89/I, Třeboň

Kromě úterý otevřeno každý den: 10:00 - 12:00, 13:00 - 17:00 hodin

Vernisáž 7. 4. 2017 v 16:00 hodin

www.zustrebon.cz

POKLADY Z HANÁCKÉ PŮDY ANEB JAK SE ŽILO U KRÓPALŮ

Nový muzejně-edukační program
pro školní skupiny se zájmem o poznávání
a účast na zážitkových aktivitách.

1. varianta: žáci MŠ,
2. varianta: žáci I. stupně ZŠ,
3. varianta: žáci II. stupně ZŠ,
včetně studentů nižšího
stupně osmiletých gymnázií.



Muzeum Komenského v Přerově je příspěvkovou organizací
zřízenou a financovanou Olomouckým krajem.



Televize Přerov s.r.o.

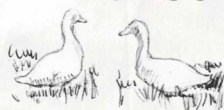
apitea

ZUBR

Racek
Pekárna



Délka programu: cca 60 minut.
Cena programu: 40 Kč/žák,
pedagogický doprovod zdarma.



Máte rádi zážitkové objevování minulosti?

Přijďte si užít poučně-zábavnou hru ve výstavě Poklady z hůry!
Učitelům není nutné zdlouhavě vysvětlovat, jak je pro člověka
důležité vracet se ke kořenům a poznávat místo, kde žijeme.
Pro Vaše žáky jsme si tentokrát připravili mimořádnou nabídku
interaktivních aktivit, při nichž si zopakují a rozšíří učivo z několika
oblastí školního kurikula. (Člověk a jeho svět, Člověk ve společnosti)
Rádi bychom mladou generaci vedli k pochopení našich kulturních
tradíci a naučili je chránit „genius loci“ lidové kultury.
Předávání poznatků bude prokládáno vyprávěním příběhu
o stréčkovi Krópalovi, který představuje typického Hanáka se všemi
dobrymi i špatnými vlastnostmi.
Pro žáky bude ve výstavě přichystáno celkem patnáct úkolů!!!
Budou zpívat, tancovat, a také pod „stréčkovým“ dohledem získávat
zkušenosti „ze života na hanáckém grontě“.

„Jak me Hanáce, ze všeckó skromnosť říkáme, naša Haná
je nélepši místo na celým světě, máme toť všechno co potřebujem...
Šak dondíte a ovidíte!“

Objednávky na program volejte na tel.: 581 250 531
(denně mimo pondělí)
nebo pište na e-mail: pokladna@prerovmuzeum.cz.

Nabídka účasti na zážitkovém programu,
který je součástí výstavního projektu Poklady z hůry...,
platí od 18. dubna 2017.

Na Vaši návštěvu se těší Mgr. Kateřina Tomešková, Ph.D., autorka
programu, a lektori z řad průvodců Muzea Komenského v Přerově.

Eliška Václavíková: Záušnice (z diplomové práce)
obarvené nitě, 2007



www.bozenanemcova.cz

Muzeum Boženy Němcové v České Skalici
Vás zve na výstavu

PRÁCE STUDENTŮ TEXTILNÍHO ATELIÉRU KATEDRY VÝTVARNÉ VÝCHOVY PEDAGOGICKÉ FAKULTY UNIVERZITY PALACKÉHO V OLOMOUCI DESÁTÝ ROČNÍK BIENÁLE ATELIÉRŮ TEXTILNÍ TVORBY

Výstavu zahájí v pátek 28. dubna 2017 v 16 hodin
v Jiřínkově sále Muzea Boženy Němcové
doc. PhDr. Olga Badalíková, Ph.D.

Vystoupí Olga Havlíková (zpěv) a Šárka Kohoutová (housele)

Výstava potrvá od 2. května do 11. června 2017
a bude přístupná denně kromě pondělí od 9 do 16.30 hod.



KATEDRA VÝTVARNÉ VÝCHOVY
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI



Pedagogická
fakulta

Katedra výtvarné výchovy
Pedagogické fakulty Univerzity Palackého
si Vás dovoluje pozvat na výstavu

DIPLOMKY

10. 5. – 4. 6. 2017

Umělecké centrum UP
Univerzitní 3
Olomouc

hands on!

International Association
of Children in Museums

Home

About Hands On!

Membership

Award

Conferences

Members

The Children in Museums Award 2017

Hands On! rewards the most excellent children's
exhibition or project dedicated to children with
the Children in Museums Award.

The Children in Museums Award 2017 will be
presented during an award ceremony at
the 11th Hands On! conference in Pilsen,
Czech Republic in October 2017.

Innovation

The judges not only value creativity and innovation, but also
consider the ways in which an exhibition or programme can
change the course of museum thinking or museum practice,
nationally as well as internationally. How can elements of the
winning exhibition or programme be incorporated into the
museum field? That is why the judges pay special attention to
interpretation and presentation.

Upcoming Events

15- 17 June 2017

ECSITE conference 2017

The Natural History and Science Museum
of the University of Porto and Ciência Viva
are the hosts of this 28th edition, taking
place at the heart of one of the most
unique, ancient and vibrant historical cities
in Europe: Porto.

For further information, [click here](#)

16 June 2016- 15 March 2017

Call for the Children in Museums Award
2017 is open [now!](#)



26. 4. / 11. 6.

**bpdp
2017**

**VÝSTAVA ZÁVĚREČNÝCH PRACÍ STUDENTŮ
KATEDRY VÝTVARNÉ KULTURY PF UJEP**

Katedra výtvarné kultury Pedagogické fakulty Univerzity
Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem si **Vás dovoluje pozvat**
na výstavu bakalářských a diplomových prací studentů KVK

Vernisáž se uskuteční v úterý **25. dubna 2017 v 17.00 hodin.**

Výstava se koná v Muzeu města Ústí nad Labem (Masarykova 1000/3, 400 01 Ústí nad Labem).
Otevřeno Út–Ne 9.00–17.00, mimo státní svátky. Vstupné 50 Kč / 30 Kč.

Úvodní slovo pronesou zástupci z řad pedagogů i studentů KVK, součástí slavnostního zahájení
bude vyhlášení ocenění za nejlepší vystavené projekty.

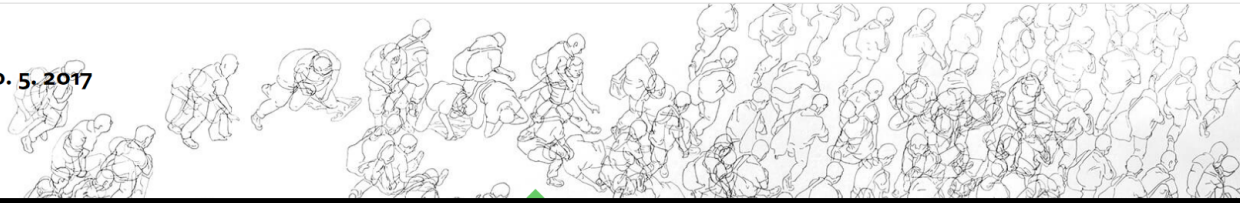
Šárka Čermáková	Jan Hermann	Jan Krombholz	Veronika Slámová
Veronika Čmejlová	Helena Hingarová	Aneta Krutská	Monika Šínfeltová
Anděla Fedorková	Andrea Holíková	Alena Marešová	Martin Šíp
Fabiana Fišerová	Jakub Jandera	Jakub Matějka	Lucie Vašinová
Zuzana Foktová	Tereza Jelínková	Karolina Neumann	Vít Vodenka
Petra Formánková	Anežka Koubková	Jakub Ronovský	Pavčina Wessela
Tereza Fulierová	Renata Krejčová	Marie Scheerbaumová	Kateřina Zajícová

PF

MUZEUM
mesta ústí nad labem

Pořádá Katedra výtvarné kultury PF UJEP Ústí nad Labem, České mládeže 8, 400 96 Ústí nad Labem, tel.: 475 283 863.

19. - 20. 5. 2017



info řečníci program registrace partneři kontakt

Festival vzdělávání Brno 2017

Eduspace, to jsou dva dny plné setkávání s novými přístupy ve vzdělávání, naslouchání
inspirativním osobnostem, zkoušení netradičních forem učení, sdílení kulturních zážitků i
užívání atmosféry Brna – města kultury a vzdělávání. Přednášky, workshopy, panelové
diskuze a další aktivity přináší Vám všem – odborníkům i laikům, učitelům i studentům,
dětem i rodičům – klíčová témata ve vzdělávání pro 21. století.

[další informace](#)

InSEA is an international community dedicated to advocacy, networking and the advancement of research in art education. InSEA believes that the theory and practice of arts education must be underpinned by a strong research evidential base. The Board support members of InSEA to promote cross-cultural and multi-cultural research in art education and related fields. To facilitate interaction and information exchange between InSEA members engaged in research, we would like your help identifying current art education research projects and significant publication. Our intermediate goal is to develop a database that showcases art education research projects around the world that are ongoing or completed after 2006. Publications or websites in various languages are welcomed as long as an English abstract of the article or website is provided. Larger scale collaborative research, theory and practice based projects are particularly welcomed.

InSEA je mezinárodní komunitou zaměřující se na podporu výzkumu ve výtvarné výchově a sdružování odborníků. Je přesvědčena, že teorie a praxe výtvarné výchovy se musí opírat o silnou bázi výzkumných šetření. Usiluje o udržování mezikulturního a multikulturního výzkumu ve výtvarné výchově a souvisejících oborech. Cílem je usnadnit interakci členů organizace InSEA a výměnu informací mezi všemi, kdo se zabývají výzkumem. Cílem je rovněž identifikace aktuálních výzkumných projektů ve výtvarné výchově a současných významných publikací. Jedním z úkolů InSEA je vytvořit databázi, která eviduje výzkumné projekty ve výtvarné výchově na celém světě, které v současné době probíhají nebo byly dokončeny po roce 2006. Vítány jsou publikace a webové stránky v různých jazycích za předpokladu, že obsahují anotaci článku nebo webovou stránku v angličtině. Obzvláště žádanými jsou rozsáhlé kolektivní výzkumy a projekty vycházející z teorie a praxe oboru.

Výzva k zasílání informací a pozvánek do Listů České sekce INSEA

Listy České sekce INSEA jsou v elektronické podobě volně distribuovány všem členům spolku. Čtenáři z řad členů České sekce INSEA a široké odborné veřejnosti se mohou těšit na zprávy o činnosti výboru, o dění v INSEA ve světové a regionální perspektivě, ale i o širším oborovém dění. Zveřejňujeme zprávy o plánovaných i uskutečněných konferencích, výzvy k publikování, anotace nově vydaných metodických a odborných publikací nebo informace o akcích různých oborových subjektů. Zájemci mohou redakci zasílat informace týkající se těchto okruhů:

- pozvánky (na konference a další oborové akce, na vzdělávací semináře, na edukační programy k výstavám),
- zprávy (z konferencí, kolokvií, seminářů),
- anotace nových knih a aktuálně vydávaných časopisů z oblasti expresivních oborů v čele s výtvarnou výchovou, pedagogických věd včetně muzejní pedagogiky, školství a dalších příbuzných oborů,
- náměty na činnost České sekce INSEA a jejího výboru, návrhy témat vzdělávacích akcí pro pedagogy, podněty z praxe, diskusní příspěvky.

Poznámka editorky: Redakce si vyhrazuje právo na krácení či jinou úpravu zaslaných příspěvků. Informace průběžně zasílejte editorce Karin Militké na e-mail insea@post.cz.

Sídlo a korespondenční adresa České sekce INSEA, z. s.

Česká sekce INSEA, z. s.
Univerzitní 3–5
779 00 Olomouc
insea@post.cz

LISTY ČESKÉ SEKCE INSEA

Listy České sekce INSEA plní funkci oborového informačního zdroje a jsou diskusním bulletinem členů zapsaného spolku Česká sekce INSEA (International Society for Education through Art / Mezinárodní organizace pro výchovu uměním). Listy původně vycházely v letech 1995–1998 jako neperiodický občasník (bylo vydáno celkem 5 čísel ve čtyřech ročnících) a na tuto tradici navázal v roce 2016 pátý ročník obnoveného periodika. Listy vycházejí dvakrát ročně jako neregistrované periodikum pro potřeby spolku a odborné veřejnosti. Toto číslo vychází 30. 5. 2017.

Vydává Česká sekce INSEA, z. s., Univerzitní 3–5, 779 00 Olomouc

Redakce: Petra Šobáňová, Karin Militká, Václava Zamazalová

Autor grafického návrhu: Jakub Konečný

Sazba: redakce

Korektury: Václava Zamazalová

www.insea.cz

<https://www.facebook.com/ceskasekceINSEA/>